

Foto - E. Gabranovs

Mēs nākam! Balvu pirmsskolas izglītības iestādes "Pilādzītis" kolektīvs Antras Eizānes (foto – no kreisās) vadībā pirms svinīgās ienākšanas zālē.

Foto - E. Gabranovs

Sveiciens no vecāku padomes. "Prieks redzēt skolotājas sapostas un smaidīgas ārpus bērnodārza. Atklāšu noslēpumu, ka es jūs vēroju, jo dzīvoju bērnodārza iekšpagalmā. Varu apstiprināt, ka jūs ieguldāt milzīgu darbu. Kāpēc? Redzu, cik nodziest gaisma dārziņā," sveicot pedagoges, atklāja Alvis Romāns.

Foto - E. Gabranovs

Mūsu nākotne. Dzimšanas dienas pasākumā vairākkārt uzsvēra, ka "Pilādzītī" dzīves skolu apgūst 200 briljanti. Kā lai tam nepiekrīt?

Edgars Gabranovs

Piektdien Balvu Kultūras un atpūtas centrā pirmsskolas izglītības iestādes "Pilādzītis" kolektīvs nosvinēja 45. dzimšanas dienu, kurā neizpalika ne smaidi, ne prieka asaras, ne svētku kūka un pat salūts. Pasākuma vadītāji Guntra Gibala un Lauris Eizāns uzsvēra, ka bērnodārzu ik dienu apmeklē 200 dabas brīnumi.

Guntra un Lauris, spriežot par tuvojošos Lāčplēša dienu, atzina, ka mūsdienās Lāčplēši noteikti eksistē. "Gan vīrieši, gan sievietes, kas iet un dara, iesaistās militārajā jomā, kā arī gatavi aizsargāt savu valsti. Lāčplēsim jāpiemīt drosmei. Vai Laurim piemīt? Protams," zināja teikt G. Gibala. Savukārt L. Eizāns piebilda, ka patriotisms mīt ikvienā bērņā. Balvu pirmsskolas izglītības iestādes "Pilādzītis" vadītāja Antra Eizāne, uzrunājot klātesošos, atgādināja, ka mūžs pārvērstos skaļā dziesmā, ja sastāvētu tikai no svētkiem: "Ja mūžu veidotu tikai smaga, strādīga ikdiena, tas pārvērstos pelēkā rutīnā... Viss ir pareizi, dzīvē jābūt divām pusēm: ikdienas darbam un svētkiem. Ikdienu – gara, bet svētki – īsi. Tie mūs sapurina, atveldzē sirdis un prātus, lai, rosīgi atpūšoties, uzsāktu jaunu darba dienu... 54 darbinieki ir atbildīgi, kuri ar lielu degsmi un pašreizējiem ik dienu strādā, lai iestādē notiktu viss iecerētais."

A. Eizāne pie "Pilādzīša" stūres ir desmit gadus. Atskatoties uz paveikto, viņa pastāstīja, ka ir piedzīvotas dažādas pārmaiņas: "Izglītībā ir ienākusi kompetenču pieeja, kas prasa

uzlabojumus infrastruktūrā, nepārtrauktu darbinieku profesionālo pilnveidi. Lepojos ar savu kolektīvu, kurš spēj iet līdz laikam un pārmaiņām. Kolēģi, jūsu darbs ir viens no grūtākajiem, kad jādarbojas ar neredzamo – mazo cilvēku, viņa dvēseli, personību, raksturu, ar zināšanām. Jūs ir uzticēts viens no augstākajiem un atbildīgākajiem amatiem. Nepazaudējiet šo burvību un radiet sev apkārt mīlestību un pārliecību, lai viss iespējams ir sasniegams un izdarāms." Tāpat bērnodārza vadītāja teica 'paldies' bērnu vecākiem: "Lai "Pilādzīša" trīs vienība: vecāki, bērni, skolotāji–darbinieki–pašvaldības vadība dzīvotu, mācītos un strādātu rokrokā!"

Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs smaidot atklāja, ka "Pilādzīša" jubileja nedaudz atgādina izlaidumu: "Man ir bijusi iespēja pabūt daudzos bērnodārzu izlaidumos. Daudzviet redzam, ka nāk bērni un didās čukstot: "Ej tu pirmais, ej pirmais." Kad jūs iegājāt zālē, sapratu, no kurienes tas nācis." Nopietni runājot, novada vadītājs piekrita, ka pedagogiem ir uzticēts pats dārgākais, kas vecākiem ir. "Lai no katra mūsu bērņa, kas nonāk jūsu prasmīgajās un saudzīgajās rokās, izdodas izveidot fantastiskus briljantus," vēlēja S. Maksimovs. Kā jau svētkos pieklājas, neizpalika arī Pateicības rakstu pasniegšanas brīdis, turklāt kolēģes emocionāli raksturoja katru sumināto skolotāju. Piemēram, Inga Mičule – enerģiska, vienmēr gatava palīdzēt kolēģiem; Maija Putna – maiga, liriska, čakla kā bitīte, stabili stāv uz zemes; Raisa Circene – atsaucīga un izpalīdzīga, vienmēr pabeidz iesākto. Vēlreiz apsveicam un paldies par dabas brīnumu kaldināšanu!

Nākamajā
Padugumā

● **Piemin Brīvības cīņās kritušos**
Lāpu gājiens Balvos

● **Kā atsijāt graudus no pelavām?**
Saruna ar mediju ekspertu

Spēle par godu Latvijai

14. novembrī plkst. 17.00 Balvu novada Bērnu un jauniešu centrā mūspuses vidusskolēni asinās prātu, piedaloties erudīcijas spēlē "Mēs mīlam Latviju".

Izbūvēti gandrīz 80% žoga

VAS "Valsts nekustamie īpašumi" oktobrī pieņēma paveikto divos Latvijas–Krievijas robežas posmos ar kopējo garumu aptuveni 21 km Šķilbēnu un Vecumu pagastos. Kopumā Latvijas–Krievijas robežas žogs šobrīd izbūvēts par aptuveni 80% no kopējā robežas garuma (222 no 283 km). Atlicis izbūvēt aptuveni 57 km žoga, no kuriem aptuveni pusi plānots pabeigt šogad, atlikušie 28 km žoga sarežģītās, grūti piekļūstamās zonās tiks izbūvēti līdz nākamā gada oktobra

Īsziņas

beigām, informē VNĪ valdes priekšsēdētājs Renārs Griškevičs. Tuvāko divu mēnešu laikā pakāpeniski notiks šogad plānoto darbu pieņemšana pārējos posmos pie Latvijas–Krievijas robežas. Darbu veikšanai VNĪ noslēdzis 16 līgumus ar 6 būvuzņēmējiem.

Paši mazākie atzīmēja Robežsargu dienu

7. novembrī aizvadīti Valsts robežsardzes dibināšanas 105. gadadienai veltītie svinīgie pasākumi, košs tika noformētas pirmās robežsardzes vienības valsts robežu aizsardzībai. Šogad Baltinavā Masļenku traģēdijas piemiņas vietu apmeklēja arī Baltinavas vidusskolas pirmsskolas izglītības posma audzēkņi.

Vārds žurnālistam

Irēna Tušinska

Klāt valsts svētku nedēļa, kad īpašu uzmanību pievēršam patriotisma tēmai. Intervējot jauniešus, cik viņi gatavi stāties tēvzemes sardzē, ja radīsies tāda nepieciešamība, atbildes izrādījās ļoti neviennozīmīgas. Aptaujājot vidusskolēnus, kuri šobrīd apgūst obligāto valsts aizsardzības mācību, uzzināju, ka daļa viņu vienaudžu nemaz negrasās ziedot dzīvību vai savu labklājību Latvijas labā, jo jau šajā vecumā zaudējuši uzticību valsts pārvaldei. Kā izteicās viens no skolēniem, – patriotismu nevar ieaudzināt mākslīgi, rīkojot svinīgus pasākumus. Jāsāk ar valsts ekonomikas attīstību, lai jaunieši šeit vēlētos dzīvot, strādāt un aizstāvēt savu zemi, ja radīsies tāda nepieciešamība. Diemžēl, vērojot valstī notiekošās nebeidzamās, valdības pārstāvju bezatbildīgo rīcību, redzot vecāku ciņu par izdzīvošanu, daļa jauniešu neredz nākotni savā dzimtenē. Kaut arī tie nav visi, šādas skolēnu atbildes man šķiet ļoti satraucošas...

Latvijā

Daugavpili ierobežo azartspēles. Daugavpils dome ir apstiprinājusi saistošos noteikumus, ar kuriem noteiktas vietas un teritorijas pilsētā, kur nav atļauts organizēt azartspēles. Pret šādu Daugavpils domes rīcību iestājas azartspēļu komersanti, kuri plāno vērsties administratīvajā tiesā, ja to spēļu bizness tiks ierobežots. Pašvaldības ieskatā, ir pamatoti savā teritorijā aizliegt organizēt azartspēles tuvāk par 150 metriem no pašvaldības iestādēm un kapitālsabiedrībām, reliģiskajām iestādēm, pasta struktūrvienībām, kredītiestādēm un sociālo pakalpojumu sniegšanas vietām, izglītības, sporta iestādēm un daudzdzīvokļu namiem.

Saeimas deputātu izdod kriminālvajāšanai. 7.novembrī Saeima nolēma Saeimas deputātu un ārstu Juri Jakovinu no Zaļo un Zemnieku savienības (ZZS) izdot kriminālvajāšanai. Parlamentārietis Juris Jakovins ir praktizējošs ģimenes ārsts no Valmieras puses, viņam ir viena no lielākajām ārstu praksēm Latvijā. Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) kriminālprocesā pārbauda aizdomas, ka advokāts mudinājis ārstu izsniegt viltotu izziņu advokāta kolēģei.

Ukrainas vēstniecība Latvijā aicina ziedot 1000 portatīvos datorus ukraiņu bērniem. Ukrainas vēstniecība Latvijā aicina ziedot 1000 portatīvos datorus, lai ukraiņu bērni varētu turpināt mācības kara laikā, informē labdarības organizācija "Ziedot.lv". Tāpat iedzīvotāji aicināti ziedot, lai ukraiņu karavīriem un glābējiem varētu nodrošināt dronus, ēdienu, uzlādes stacijas, generatorus un citas nepieciešamās lietas.

Turpmāk uz Āfrikas cūku mēri būs obligāti jāizmeklē vēl divās vietās nomedītās mežacūkas. Turpmāk uz Āfrikas cūku mēri (ĀCM) būs obligāti jāizmeklē arī Valkā un Preiļos nomedītās mežacūkas, liecina grozījumi valsts galvenā pārtikas un veterinārā inspektora rīkojumā. Rīkojuma pielikumā norādīts, ka nomedītās mežacūkas obligāti jāizmeklē kopumā 34 novados un divu pilsētu teritorijās.

Jēkabpili uz gājēju pārejas notriekti divi bērni. Trešdienas pēcpusdienā Jēkabpili uz gājēju pārejas notriekti divi bērni. Negadījums noticis neilgi pirms pulksten 16, kad kāds 1951.gadā dzimis vīrietis ar "Citroen" uz gājēju pārejas uzbrauca diviem bērniem. Avārijas rezultātā fiziski cieta abi nepilngadīgie gājēji, kuri tika nogādāti medicīnas iestādē. Par notikušo VP sāks administratīvā pārkāpuma process.

Pasniedz dāvanu Rīgas Nacionālajā zooloģiskajā dārzā dzimušajai zilonītei Zuzei. Latvijas galvaspilsētas delegācija Japānā pasniegusi dāvanu Rīgas Nacionālajā zooloģiskajā dārzā dzimušajai zilonītei Zuzei. Rīga un Japānas pilsēta Kobe šogad svin sadraudzības piecdesmito gadadienu. Par godu šim notikumam uz Kobi devusies Rīgas domes un uzņēmēju delegācija, kas vizītes laikā apciemoja Japānā slaveno Zuzi, pasniedzot tai dāvanu no dzimtenes – koka bluķīti ar iegravētu apsveikumu, līdzīgu tam, ar kādu mēdza rotaļāties bērniņā.

No portāliem www.lsm.lv, www.delfi.lv, www.tvnet.lv

Mārtiņdienas noskaņās

Raiba Mārtiņdiena Briežuciemā

Irēna Tušinska

Aizvadītajā sestdienā Briežuciema Tautas namā pulcējās raibu raibā publika, lai visi kopā jautrā noskaņā nosvinētu tradicionālos latviešu apkūlības svētkus – Mārtiņdienu, kas, noslēdzot rudens periodu, paver durvis ziemas atnākšanai.

"Pagājusi raiba, silta vasariņa un krāsainais rudens, kas mūs lutināja. Ai, kā nepatīk pelēkais novembra laiks! Bet kaut kas jādara pašam, lai dzīve kļūtu gaišāka un raibāka. Novembrī svinam Lāčplēša dienu un Latvijas dzimšanas dienu, kas iededz gaismiņas logos un sirsniņās, bet pirms tam mums vēl ir Mārtiņi – latviski, stipriem lauku ļaudīm veltīti svētki. Un galvenais – krāsaini, raibi kā Mārtiņdienas gaiļa aste. Un tad es uzvilku raibus brunčus un atnācu uz Mārtiņdienas gaidīšanas pasākumu. Un te tik raiba publika, priecīga, atraktīva. Sapratu, – dzīve rudenī arī var būt krāsaina, jo, kā saka – raiba ir gaiļa aste, bet cilvēku dzīve vēl raibāka," atklājot Mārtiņdienai veltīto pasākumu, teica Briežuciema Tautas nama vadītāja Zita Mežale. Pirms uzsākt priekšnesumu baudīšanu, viņa izvēlējās visraibāk tērptos skatītājus, kuri tika ne tikai pie cukurgailiņiem, ar ko panaškoties, bet arī pie goda izvēlēties visraibākā priekšnesuma autoru, lai noslēgumā pasniegtu lielo balvu – Mārtiņdienas gaiļi.

Priekšnesumu parādi uzsāka atraktīvās dāmas no Silmales deju kolektīva. Par to, ka dzīve ir raiba kā Mārtiņdienas gaiļa aste un tikpat raibi var kļūties arī nodokļu jomā, atgādināja Briežuciema dramatiskā kolektīva dalībnieki. Savukārt pirms Briežuciema dāmu deju kolektīva "Optimistes" uzstāšanās pasākuma vadītāja atgādināja, cik svarīgi rudenī saglabāt dzīvesprieku: "Briežuciemā ar optimismu viss ir labi, jo mums ir pašiem savas "Optimistes"."

Tā kā deju kolektīva vadītājai Sandrai Circenei valsts svētkiem par godu piešķirts novada pašvaldības Pateicības raksts par ieguldījumu pagasta kultūrvides stiprināšanā, bet viņa to saņemt nevarēs, jo tobrīd dosies ceļojumā, godu pasniegt apbalvojumu uzņemās viņas pagasta ļaudis. "Mēs esam vinnētāji, jo varam apsveikt Sandru tepat – dzimtajā Briežuciemā," pasniedzot Pateicību, priecājās tautas nama vadītāja Z.Mežale, piebilstot, ka šo balvu Sandra pelnījusi ne tikai par līnijdeju kolektīva vadīšanu, bet arī par iesaistīšanos kultūras pasākumu organizēšanā un apskaņošanā daudzu gadu garumā. Savukārt Kultūras ministrijas Pateicības pasniedza deju kolektīva "Pāris" dalībniekiem Alvim un Santai Šmitiem. Z.Mežale uzsvēra, ka šie dejojāji ir paraugs vietējiem, jo viņus nebiedē pat tālais ceļš, kas mērojams, uz mēģinājumiem braucot no Viļakas puses.

Ar jauku skeču "Annes prakse frizētavā" klātesošos iepriecināja Lazdukalna amatierdejojā, bet deju kolektīva "Pāris" labākie dejojāji nodejoja "Balvu valsī". Savukārt "Klapdanci" kolektīvs veltīja visiem Mārtiņiem, kā arī visiem zemniekiem, jo Mārtiņi ir zemes kopēju svētki. Raibu raibo priekšnesumu bija sagatavojuši arī ciemiņi no Baltinavas, bet atgādināt par aizvadīto vasaru nolēma Rubeņu dramatiskais kolektīvs, kurš skatītājiem dāvāja stāstu par raibiem notikumiem siena laikā.

"Katrai krāsai ir vairākas nokrāsas. Bet melnai nav gaišāka toņa. Ja tai piejauc klāt ko gaišāku, tad jau iznāk pelēka krāsa. Tātad melnā – tas ir pa īstam, spēcīga, noslēpumaina. No melnās nevajag baidīties. Melna zeme ir auglīga, melns nozīmē eleganci, autoritāti, melna maize saka – sāts, pārticība. Uzliec uz melna pamata sarkanu rozī, dzeltenu sauli – skaisti, spēcīgi. Melns kaķis? Tā nav nelaieme, melns kaķis ir pārticības zīme. Un "Melns kaķis" ir kolektīvs Vectilzā. Viss, ko iepriekš teicu, ir arī par šo kolektīvu!" pirms Vectilzā ciemiņu uzstāšanās ar uzvedumu "Visi kopā" teica Z.Mežale.

Mārtiņdienas pasākuma noslēgumā, patecībā par briežuciemiņu iepriecināšanu, katra pašdarbības kolektīva vadītājam pasniedza Briežuciema simboliku – apdrukātus traukus, kas pildīti ar nelielām veltēm, dziedot, dejojot un teātri spēlējot, iztērētās enerģijas atjaunošanai. Kad tas bija paveikts, pienāca laiks apbalvot visraibākā priekšnesuma autorus. Šoreiz lielo Mārtiņgaili, noslēpumaini kastē iepakotu, saņēma Silmales dāmu deju kolektīvs. Kad arī tas bija paveikts, sākās ballīte kopā ar didžeju "X" (Sandra Circene) un muzikantu Māri Keišu.

Kāds būs Mārtiņdienas gailis? Ciemiņi no Silmales ar lielu piesardzību vēra vaļā kasti, kurā iepakots Mārtiņdienas gailis, minot, kāds tas izskatīsies? Izrādījās, ka tas jau bija gatavs likšanai uz svētku galda.

Foto - no personīgā arhīva

Valsts svētku apbalvojumu saņem pirmā. Tā kā Sandra Circene, kurai par godu valsts svētkiem piešķirts novada pašvaldības Pateicības raksts, 18.novembrim veltītajā svinīgajā pasākumā to saņemt nevarēs, šo apbalvojumu viņai pasniedza pašas pagasta ļaudis. Sandra neslēpa, ka tas bija negaidīts un patīkams pārsteigums, jo pagasta kultūras dzīves norisēs iesaistās no sirds, pretī negaidot nekādas balvas.

Foto - no personīgā arhīva

Dzīvē noder draugu un bērnu atbalsts. Baltinavietes savā skečā puda atziņu, ka sievietēm ne tikai ik pa laikam jāizrunājas ar draudzenēm un jāizmanto avīzē "Vaduguns" publicēto sludinājumu piedāvātie pakalpojumi, bet vairāk jāuzticas saviem vīriešiem un nevajag visu ikdienas smagumu nest uz saviem pleciem.

Foto - no personīgā arhīva

Aktuāli

Pārstāvēs novada jauniešu intereses

Jauniešu dome 2024. Šie 19 jaunieši turpmāk pulcēsies vismaz reizi mēnesī (arī platformā "Zoom"), lai apspriestu aktuālākās problēmas un izvirzītu iniciatīvas, par kurām informēs novada domes deputātus, lai kopīgi ar viņiem meklētu risinājumus.

1.novembrī Balvu novada Bērnu un jauniešu centrā (BNBJC) pirmo reizi kopā sanāca jaunizveidotās novada Jauniešu domes pirmā sasaukuma deputāti. Pirms tam, oktobrī, Balvu muižā norisinājās Jauniešu domes nolikuma atklāšanas svētki, kas iezīmēja nozīmīgu sagatavošanās procesa noslēgumu, paverot ceļu jaunās jauniešu iesaistes platformas izveidei.

Paveikts liels darbs

Jauniešu domes nolikuma atklāšanas pasākums, kas bija pēdējā aktivitāte pirms domes izveides, pulcēja novada skolu pārstāvjus un citus interesentus, kuri kopīgi atskatījās uz paveikto. Ceļš līdz Jauniešu domes izveidei bija ilgs un darbietilpīgs. Sākot ar maiju, tika rīkotas vairākas nozīmīgas aktivitātes, kas veicināja jauniešu līdzdalību un kopīgu domāšanu par Balvu novada nākotni. Viens no pirmajiem lielajiem soļiem bija novada Jauniešu forums, kurā jaunatnes pārstāvji no visas novada teritorijas tikās, lai apkopotu idejas, identificētu problēmas un izvirzītu priekšlikumus par prioritārajiem jautājumiem. Tas bija būtisks solis kopīgas stratēģijas veidošanā, kas ļāva klātesošajiem izteikt viedokli un dalīties savās pārdomās.

Turpinājumā notika vairāki lokālo grupu "meet-up" pasākumi dažādās BNBJC filiālēs, kas deva iespēju vietējām jauniešu grupām detalizētāk apzināt savas vajadzības un izvirzīt priekšlikumus Jauniešu domes darbības plānam. Lai iepazītu labās prakses piemērus un mācītos no pieredzējušiem jauniešu domju pārstāvjiem, topošie deputāti devās pieredzes apmaiņas braucienā pie Madonas un Gulbenes jauniešu domēm, kur guva vērtīgu pieredzi un iedvesmu, kā arī apsprieda izaicinājumus un risinājumus, kas būtu piemēroti arī Balvu novada kontekstā.

Īpaša uzmanība tika pievērsta Jauniešu domes nolikuma izstrādei, kas notika vairākos posmos. Pasākuma "Jauniešu domes nolikuma projekta nakts" laikā dalībnieki intensīvi strādāja pie nolikuma dokumenta, vienojoties par tā pamatprincipiem un nosacījumiem. Paralēli tam viņi izstrādāja asociatīvās kārtis, kas turpmāk būs darba instruments kā skolās, tā jauniešu centros.

Darbs turpinājās ar nolikuma pilnveidošanu, kā arī pasākumu "Limonāde ar lēmējiem", kurā novada jaunās paaudzes pārstāvji tikās ar domes deputātiem, lai pārrunātu nolikumu un diskutētu par iespējamiem sadarbības ceļiem. Pasākuma laikā notika paveiktā izvērtēšana, izceļot galvenos sasniegumus un izvirzot prioritātes nākotnes darbībai. Īpašu uzmanību dalībnieki pievērsa izaicinājumiem, kas vēl priekšā, uzsverot Jauniešu domes lomu jaunatnes līdzdalības veicināšanā, kā arī tās nozīmīgumu novada attīstībā.

Nolikuma atklāšanas svētkos notika arī paneldiskusija, kurā piedalījās pašvaldības pārstāvji, kuri kopā ar jauniešiem analizēja aktuālos izaicinājumus un iespējas vietējā, kā arī reģionālā mērogā. Diskusija kalpoja kā platforma dažādu viedokļu apmaiņai un nākotnes sadarbības modeļu izstrādei. "Šī procesa mērķis bija stiprināt jauniešu līdzdalību pašvaldības darbā, radot juridiski atbalstītu Jauniešu domi, kas spēs

pārstāvēt jauniešu intereses un piedalīties lēmumu pieņemšanā. Domes nolikuma atklāšanas svētki simbolizēja veiksmīgu projekta izpildi un ielika pamatus tālākai ilgtspējīgai jaunatnes politikas attīstībai Balvu novadā, veicinot jauniešu aktīvu līdzdalību un iesaisti novada dzīvē," uzsver jaunatnes darbiniece Žaklīna Orlovska.

Jauniešu dome ir ievēlēta

1.novembrī aktīvākie Balvu novada pagastu un pilsētu pārstāvji vecumā no 13 līdz 25 gadiem atklātā kopsapulcē, visiem dalībniekiem par kandidātiem balsojot 'par', ievēlēja Balvu novada Jauniešu domi 19 cilvēku sastāvā. Jaunās domes deputātu uzdevums būs nodrošināt jauniešu interešu pārstāvēšanu un vajadzību aizstāvību novada domē. Viena no viņu darbības jomām būs arī pagastu un pilsētu jaunatnes sadarbības un pieredzes apmaiņas sekmēšana. Šie 19 aktīvie jaunieši būs tie, kuri informēs pašvaldību par vietējās jaunatnes iniciatīvām, piedāvājumiem problēmu risinājumiem un viņu sagatavotajiem priekšlikumiem.

"Balvu novada Jauniešu domes sastāvā iekļauti Balvu novada izglītojamo pašpārvalžu, jauniešu organizāciju un iniciatīvu grupu pārstāvji, studējošie un citi jauni cilvēki, kuri izteica vēmi iesaistīties domes darbā, lai pārstāvētu jauniešu intereses un uzlabotu viņu situāciju pašvaldībā," uzsver BNBJC direktore Agnese Puļča.

Tas būs darbs, nevis izklaide

Pirms vēlēšanām kopsapulces dalībnieki (mazliet vairāk nekā 40 jaunieši) iepazīs savā starpā ar asociatīvo kāršu palīdzību, atklājot savas tā brīža sajūtas. Klātesošie iesaistīsies arī "ledus laušanas" aktivitātē, lai izkāptu ārpus savas komforta zonas. "Pēc debatēm par sadarbības formu izvēli, metodēm, kā informēt pārējos jauniešus par domes darbu, par klātesošo iespējām iesaistīties "Erasmus +" projektu rakstīšanā un realizēšanā, kam joprojām būs liela loma pasākumu un aktivitāšu finansēšanas nodrošināšanā, vēlreiz atgādinājām, ka tas būs smags darbs un izklaides būs tikai neliela daļa no šī procesa. Mēģinājam noskaidrot arī to, kuri no šiem jauniešiem uzņemsies lideru lomu, iesaistot aktivitātēs savus vienaudžus pagastos. Esam izveidojuši arī kopīgu "WhatsApp" grupu, lai turpmāk sazinātos un vienotos par tikšanās laikiem. Tā kā lauku jauniešiem ir grūtības nokļūt pilsētā transporta trūkuma dēļ, daudzas tikšanās notiks "Zoom", pastāstīja BNBJC jaunatnes darba speciāliste Gunita Mincāne, piebilstot, ka domes deputāti tiksies vismaz reizi mēnesī.

Savukārt nākamajā jauniešu domes tikšanās reizē tās deputāti ievēlēs jauniešu domes priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku, protokolistu, sabiedrisko attiecību koordinātoru, kultūras jautājumu koordinātoru, izglītības jautājumu koordinātoru, sporta un veselības jautājumu koordinātoru un attīstības un sadarbības jautājumu koordinātoru. "Lai Balvu novada jauniešu domei izdodas līdzdarboties pašvaldībā, organizēt jaudīgus pasākumus un aktivitātes, veidot spēcīgu jauniešu komandu, kas uzlabos jauniešu dzīves kvalitāti Balvu novadā," novēl BNBJC direktore A.Puļča.

Īsumā

Saņem aukļa kvalifikācijas diplomus

Šī gada 22.oktobrī Balvu Profesionālajā un vispārīgglītojošajā vidusskolā (BPVV) notika kvalifikācijas prakses aizstāvēšana profesionālās vidējās izglītības programmā "Bērnu aprūpe" kvalifikācijā "Auklis". Savukārt 1.novembrī diplomu par profesionālo vidējo izglītību programmā "Bērnu aprūpe" saņēma 10 absolventes.

Aizstāvēšanā audzēknes dalījās iespaidos par trīs mēnešu kvalifikācijas praksē paveikto, kuras laikā viņas izmēģināja teorijā apgūtās zināšanas par bērnu kopšanu, drošību, ēdināšanu, brīvā laika pavadīšanu un daudzas citas. Kad programmas audzēknes bija pabeigušas prakti Balvu teritoriālajā invalīdu biedrībā, kā arī PII "Pīlādžītis", viņu veikumu izvērtēja kvalifikācijas prakses vērtēšanas komisija (priekšsēdētāja Biruta Vizule un locekles Ramona Lazdiņa, Biruta Kindzule, Līga Annuškāne). 1.novembrī, siltā un sirsniņā gaisotnē, pasniedzot diplomu par profesionālo vidējo izglītību programmā "Bērnu aprūpe", klātesošos uzrunāja izglītības iestādes direktore Biruta Vizule, aicinot tiekties uz aizvien jauniem mērķiem. Balvu novada domes deputāte, Izglītības kultūras un sporta komitejas priekšsēdētāja Aija Mežale rosināja diploma ieguvējas priecāties un lepoties ar sasniegto, kā arī vēlēja veiksmi jaunos izaicinājumos. Savukārt kursa audzinātāja un mācību priekšmetu pedagoģe Skaidrīte Veina, uzrunājot audzēknes, kavējās atmiņās par kopīgi piedzīvoto un pieredzēto, kā arī motivēja neapstāties pie sasniegtā, bet turpināt savu sapņu īstenošanu.

Apgūst sociālo uzņēmējdarbību

Novembra sākumā Balvu novada aktīvākie jaunieši devās uz Rīgu, kur apguva jaunas zināšanas un prasmes par sociālo uzņēmējdarbību, diskutējot par klimata pārmaiņām, nevienlīdzību, mentālās veselības problēmām un citiem aktuāliem sabiedrības izaicinājumiem, kā arī mācoties, kā veidot uzņēmumus, kas risina šīs problēmas. "Tagad viņus gaida liels darbs pie savu uzņēmuma ideju attīstīšanas, jo visu novembri strādāsīm tiešsaistē, pilnveidojot idejas un gatavojoties tās prezentēt. Šis intensīvais darbs ļaus sagatavoties veiksmīgai klātienē tikšanās reizei Tallinā, kur projektu attīstība turpināsies klātienē," stāsta Viļakas jauniešu mājas vadītāja Žaklīna Orlovska.

Iepazīst Vācijas kultūru

5.novembrī Viļakas jauniešu mājā ciemojas trīs Balvu novada brīvprātīgā darba veicēji no Vācijas, lai iepazīstinātu vietējos ar savas valsts kultūru. Brīvprātīgie kopā ar bērniem pagatavoja ļoti gardu desertu no saldētām ogām un putukrējuma. Ar interesi klātesošie noklausījās neparastus faktus par Vāciju un tās vēsturi, kā arī noslēgumā izspēlēja "Kahoot" spēli, noskaidrojot ausīgāko stāstījuma klausītāju.

Aizsardzības ministrija

Valsts aizsardzības mācība skolās

Māca disciplīnu, cieņu un piederību valstij

Kā veicināt pierobežā dzīvojošo Latvijas iedzīvotāju psiholoģisko noturību pret Krievijas dezinformāciju, kā arī atgādināt, ka valsts aizsardzība nav tukši vārdi? Kā to izdarīt? Vislabākais arguments ir piemērs, ka mēs esam un arī varam kļūt par savas dzimtenes sargiem. 16 publikācijās uzsvērsim informatīvās telpas

drošību, kā arī atgādināsim, ka ikviens ir lidzatlīdzīgs savas valsts attīstībā un aizsardzībā, lai nekādi svešzemju kungi nespētu diktēt savus noteikumus, tos nereti paslēpjot zem skaistiem vārdiem un lozungiem, viltus vēstījumiem. Mēs esam kopīgs spēks, kas veido un nosaka mūsu valsts drošību.

Kopš šī mācību gada sākuma valsts aizsardzības mācība (VAM) ir obligāti apgūstama vidējās izglītības programmās. Par VAM apgūšanu mūsu novada izglītības iestādēs saruna ar VAM pasniedzējiem – jaunsargu instruktoriem RAITI STRAPCĀNU un JĀNI RAKSTIŅU.

Vai praktiskajām nodarbībām atvēlat vairāk laika nekā teorētisko zināšanu apguvei? Kā izglītības iestādes ir nodrošinātas ar materiāltehniskajiem līdzekļiem?

R.STRAPCĀNS: – Jā, VAM praktisko nodarbību ir vairāk nekā teorētisko, jo ir darbības ar ieročiem, ierindas mācība, orientēšanās, kad ir jānododas ārā, jāmeklē kontrolpunkti, jānosaka attālumi un azimuti, līdz ar to jauniešiem ir iespēja izkustēties. Nodarbības notiek vienu dienu mēnesī, kad ar klasi, grupu vai kursu pavadām kopā 8 mācību stundas. Materiāli tehniskais nodrošinājums, sākot ar ieročiem, ekipējumu un beidzot ar kancelejas precēm, mums ir pietiekams, to nodrošina Jaunsardzes centrs. Katram instruktoram ir savs ekipējums, ko izmantojam nodarbībās. Vienīgais izaicinājums ir skolu infrastruktūra, ja, piemēram, Viļakas vidusskolā ir sertificēta šautuve, kur nav problēmu ar šaušanas nodarbību vadīšanu, tad turpreti Balvu Profesionālajā un vispārīgglītojošajā vidusskolā ir jāmeklē vieta ārpus skolas telpām, kas aprūtināta darbu, līdz ar to esam atkarīgi no laika apstākļiem.

J.RAKSTIŅŠ: – Jā, praktisko nodarbību ir vairāk nekā teorētisko, jo strādājam pēc apstiprinātās mācību programmas. Katrai nodarbībai ir apstiprināts nodarbību plāns un prezentācija, lai visās skolās mācītu vienādi. Materiāltehniskos līdzekļus nodrošina Jaunsardzes centrs, skolām jānodrošina tikai apmācību vieta.

Kādas prasmes jaunieši attīsta, apgūstot valsts aizsardzības mācību?

R.STRAPCĀNS: – Apgūstot VAM, jaunieši paplašina savu redzesloku, iegūst prasmes, kas nepieciešamas krīzes vai ārkārtas situācijās. Mācām par 72h mugursomas saturu, ko vajadzētu zināt katram iedzīvotājam. Piemēram, kā salikt somu, lai būtu ērti pārvietoties. Stāstām par valsts iekārtu, kā tā darbojas, kādi ir pienākumi, kas, manuprāt, arī būtu jāzina katram. Pēc pieredzes varu pateikt, – ja cilvēks sāk saprast savu lomu valstī, viņš nosliecas par labu valstij, viņam rodas izpratne, no kurienes skolā parādījies jauns daters vai par kādiem līdzekļiem nomainīts skolai jumts, ka tas nenāk no nekuriens, bet no vecāku un citu iedzīvotāju maksājumiem nodokļiem.

J.RAKSTIŅŠ: – Atbilstoši apstiprinātajai programmai, kas ir izstrādāta un darbojas vairākus gadus. Attīsta tādas prasmes kā ekipējuma sagatavošana, orientēšanās, darbība ar ieročiem, ierindas mācība, darbs ar karti, uzstāšanās prasmju stiprināšana utt.

Kas no nodarbībās mācītā noder, piemēram, lai zinātu, kā rīkoties krīzes situācijā? Kādas vēl dzīvei nepieciešamās iemaņas sniedz valsts aizsardzības mācības nodarbības?

R.STRAPCĀNS: – Stāstu, piemēram, kur meklēt informāciju, ja notiek krīzes situācija. Iespējams, tad var rasties problēmas ar mobilajiem sakariem vai piekļuvi internetam. Visdrošākais informācijas avots, kas darbojas kaut vai ar mazu bateriju, ir radio, kurā, uzstādot "Latvijas Radio1", krīzes situācijā būs paziņojums, kas noticis un ko darīt. Mācu un stāstu par informācijas drošību, ka tā ir jāpārbauda un jāšķiro, runājam par medijpratību, par rīcību krīzes situācijā, lai jaunieši zinātu, ko darīt, un pastāstītu to saviem tuviniekiem.

J.RAKSTIŅŠ: – Daudz tiek mācīts, ka krīzes situācijās svarīga ir sabiedrības iesaiste, jo vairāk iedzīvotāji gribēs un reāli palīdzēs krīzes situācijā, jo ātrāk un efektīvāk to spēsim atrisināt. Noderīga ir informācija gan par 72h mugursomu, kā pareizi salikt un kas tajā būtu jāliek, gan par to, kā mēs varam palīdzēt, nevis traucēt dienestiem – ugunsdzēsējiem, policijai un bruņotajiem spēkiem –, sniedzot informāciju par notikumu vai pretinieku. Atbalstot un palīdzot novērst krīzes situāciju, noder arī morāls atbalsts, piemēram, uzmundrinoši vārdi. Palīdzēt var arī, piedāvājot apģērbu, ēdienu un mājvietu tiem

R.Strapcāns. Instructors nāk no Viļakas, gandrīz 16 gadus nodienēja Valsts robezsardzē, pabeidza dienestu kā robezsardzes virsleitnants. 2023.gada janvārī pārgāja strādāt uz Jaunsardzes centru un uzsāka darbu Rēzeknes pusē. Ar šo mācību gadu vada VAM nodarbības Balvu Profesionālajā un vispārīgglītojošajā vidusskolā (BPVV), Viļakas vidusskolā, Baltinavas vidusskolā un Rekasas vidusskolā, strādā ar jaunsargiem Viļakas vidusskolā un BPVV.

civilajiem iedzīvotājiem, kuriem konkrētajā brīdī ir nepieciešama palīdzība pēc krīzes situācijas.

Kāds ir jauniešu fiziskās sagatavotības līmenis? Vai praktiskās aktivitātes valsts aizsardzības mācības nodarbībās uzlabo fizisko sagatavotību?

R.STRAPCĀNS: – Fiziskās sagatavotības līmenis mūsdienu jauniešiem, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, ir krities. VAM nenodarbojamies ar fizisko iemaņu attīstīšanu, bet ar kompleksiem uzdevumiem, piemēram, orientēšanos, kas uzlabo fizisko sagatavotību, jo jebkura kustība ir fiziska aktivitāte, un pozitīvi ietekmē ķermeņa attīstību. Fiziskās sagatavotības *atslēga* jāmeklē ģimenē, kā tur attiecas pret sportu un veselīgu dzīvesveidu, jo fiziskās aktivitātes jāsāk mācīt kopš bērnības, varbūt iespēju robežās arī skolās sporta stundu skaitu varētu palielināt. Fizisko sagatavotību, piemēram, pozitīvi ietekmē, ka mūsu nodarbībās lielākoties ir aizliegts izmantot mobilos telefonus. Piemēram, ierindas mācībā jauniešiem jākoncentrējas, jāstāv kājās, jāpilda pavēles un komandas, jāsoļo, kas ir laba fiziskā aktivitāte, it īpaši mūsdienu sēdošajai jaunatnei.

J.RAKSTIŅŠ: – Uzskatu, ka fiziskās sagatavotības līmenis ir vidējs. Ir jaunieši, kuri ir spēcīgi un aktīvi sporto, un ir arī daļa jauniešu, kas ir mazkustīgi. Protams, ir redzams, ka tagad jaunieši vairāk laika pavadā viedierīcēs, nekā, piemēram, pirms 20 gadiem. VAM priekšmetā ir fiziskās aktivitātes, taču jāapzinās, ka VAM notiek vienu reizi mēnesī 8 stundas dienā. Protams, jauniešiem tiek mācītas jaunas lietas, taču ar vienu reizi mēnesī ir par maz. Tāpēc uzskatu, ka fiziskās aktivitātes nostiprināšana ir sporta nodarbības un treniņi. Izņēmums ir VAM 23 dienu nometne, kur jaunieši var nostiprināt fizisko un emocionālo sagatavotību, uz kuru viņiem ir jāpiesakās brīvprātīgi.

Par kādiem jautājumiem jaunieši aktīvi diskutē ar instruktoru?

R.STRAPCĀNS: – Tā kā esmu strādājis Rēzeknes un Balvu novados, ir iespēja salīdzināt, tāpēc jāsaprot, – daudz atkarīgs no skolas, kur tā atrodas, kāda ir iekšējā vide. Jaunieši labprāt

Raksts tapis ar Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas atbalstu

J.Rakstiņš. Māca VAM jauniešiem Balvu Valsts ģimnāzijā, Balvu Profesionālajā un vispārīgglītojošajā vidusskolā, Rugāju vidusskolā, strādā ar jaunsargu grupām Balvos un Rugājos. "Jaunsardzē jau esmu septiņus gadus, šo profesiju izvēlējos, jo visu savu dzīvi kopš 18 gadu vecuma esmu saistījis ar militāro jomu dažādos militāros spēkos. Protams, patīk arī strādāt ar jauniešiem un redzēt viņos izaugsmi, tāpēc cenšos pēc iespējas vairāk iemācīt, izmantojot gan programmu, gan arī dzīves pieredzi. Ļoti daudz Jaunsardzē šajos gados palīdzējuši kolēģi, kuri ir atbalstījuši un devuši zināšanas, un daudz kas kopā ir piedzīvots, kas arī ir nozīmīga motivācija, lai turpinātu strādāt," teic jaunsargu instruktor.

iesaistās diskusijās par izglītības iespējām valstī militārajā sfērā vai iekšlietu sistēmā, izskan arī patriotiski jautājumi, lai arī ne tik procentuāli daudz, bet sarunas notiek. Prieks, ka viņi pauž patriotiskus viedokļus, ir sava nostāja un izpratne par valsti. Jauniešiem patīk un interesē nodarbības par ieročiem, kas, iespējams, ir radusies datorspēļu ietekmē. Lai gan bērnībā daudziem interesē ieroči, pats savulaik apmeklēja šaušanas pulciņu.

J.RAKSTIŅŠ: – Jautājumi mēdz būt visdažādākie, bet cenšos virzīt tēmas uz valsts aizsardzības mācības priekšmeta mērķi, stāstīt un mācīt par militārām lietām, valsts nozīmi katrā dzīvē, patriotismu un to, ka valsts veidojas no tā, kāda ir sabiedrības nostāja un attieksme.

Kā vērtējat skolēnu mācību sniegumu valsts aizsardzības mācībā – ar atzīmēm ballu sistēmā vai aprakstoši? Vai vērtējums motivē mācīties labāk?

R.STRAPCĀNS: – Pašlaik ballu sistēmā turpinām vērtēt tos, kas VAM sāka apgūt pagājušajā gadā. Tiem, kuri mācības uzsāka šajā mācību gadā, zināšanas vērtēju aprakstoši. Tas nav sarežģīti, jo ir dotas vērtēšanas lapas, kas jāaizpilda. Vērtējumi ir ļoti aktuāli tehnikumu audzēkņiem, jo ietekmē stipendijas saņemšanu, līdz ar to motivē mācīties. Arī šī jaunā vērtējumu sistēma nav slikta – ja jauniešiem izskaidro, viņi saprot un pieņem. Nav novērota tendence, ka viena vai otra vērtēšanas sistēma motivētu jauniešus mācīties vairāk, jo gan vieni, gan otri mācības uztver nopietni.

J.RAKSTIŅŠ: – Sniegums pārsvarā ir ļoti labs. Jauniešiem nodarbībās stāstu mācību vielu, un, ja aktīvi klausās, pieraksta un darbojas, tad viss izdodas. Protams, grūtāk ir nopelnīt izcilu vērtējumu, tad ir jāiegulda mazliet vairāk laika, jābūt lielāki aktivitātei un centībai darboties un atcerēties. Ballu sistēma mācīties tomēr motivē daudz vairāk. Svarīgi ir nekavēt VAM mācību dienas, jo, ja ir nokavētas 8 mācību stundas, tad ir grūtāk panākt pārejos.

* Turpinājums 5.lpp.
Sagatavoja A.Socka

* Sākums 4.lpp.

Māca disciplīnu, cieņu un piederību valstij

Nodarbībās noteikti runājat arī par patriotismu. Kā veicināt patriotisma jūtas, lai izglītojamie sajūtu lielāku piederību Latvijai?

R.STRAPCĀNS: – Ne tikai novembri, kas ir īpašs mēnesis mūsu valsti, jo atzīmējam Lāčplēša dienu un Latvijas Republikas proklamēšanas dienu, ir aktuāla patriotisma tēma, par to runājam gandrīz katrā nodarbībā. Cenšos izskaidrot un likt saprast, cik katrs jauniešs ir svarīgs šai valstij, cik svarīga ir katra esamība, palikšana uz dzīvi šeit un nodarbošanās. Izvēlei nav obligāti jābūt saistītai ar dienestu, ir svarīgi šeit veidot arī uzņēmumus un ģimenes, arī tas attīsta valsti. Citreiz, runājot par patriotismu, jāizskaidro un jāuzdod jautājumi par mājām un ģimeni, tad ikviens aizdomājas un saprot, ka mīlēt mājas un ģimeni ir tas pats, kas mīlēt savu valsti.

J.RAKSTIŅŠ: – Programmā ir tēmas, kas ir saistītas ar patriotismu, stāstu arī savu pieredzi un lojalitāti valstij. Lielākā daļa jauniešu ir patriotiski noskaņoti, taču gadās vienalīdzīgie vai tie, kas mīl kritizēt un salīdzināt Latviju ar citām valstīm. Patriotismu, piemēram, var veicināt, parādot un pastāstot par to, cik daudz labu lietu ir Latvijā, kā arī pārrunājot, vai patīk tā vieta, kur atrodas mājas. Ja izskan atbilde ‘jā’, tad jāapzinās, ka tā ir Latvija, un kāda tā būs, ir atkarīgs no

mums pašiem.

Kādas vēl vērtības valsts aizsardzības mācības apgūšana stiprina jauniešos?

R.STRAPCĀNS: – VAM nodarbībās ir iekļauti jautājumi par vispārējās uzvedības un ētikas normām, piemēram, ir punkts, kas nosaka godāt un cienīt savu valsti. Pārrunājam, diskutējam, ar saviem vārdiem cenšos paskaidrot, kā tas izpaužas dzīvē. Nodarbībās praktizējam arī savstarpējo cieņu un disciplīnu.

J.RAKSTIŅŠ: – Tiek mācīta gan disciplīna, gan attieksme, lojalitāte un piederības sajūta valstij.

Vai dalība nodarbībās mudina jauniešus turpināt izglītību un veidot militāro karjeru?

R.STRAPCĀNS: – Jā, jauniešiem vienreiz mēnesī ir iespēja tikt ar cilvēku formā, kurš informē par studijām, – iepazīstinu ar iespējām dienestā Valsts robežsardzes koledžā, Valsts policijas koledžā, Latvijas Nacionālajā aizsardzības akadēmijā. Izglītības izvēlē būtiska loma ir arī VAM nometnei, kas ir kā mācību noslēgums. Kad jaunieši iziet VAM nometni, skaitās, ka viņi pilnībā ir apguvuši mācību programmu. Nometne notiek vienreiz gadā, tajā jaunieši, piemēram, apgūst pirmo palīdzību, iegūst arī sertifikātu, kas noder autovadītāja

apliecības iegūšanai, turklāt viss ir bez maksas. Arī tiem, kuri šaubās par mācību turpināšanu, ir labi pabūt nometnē, jo ir jaunieši, kuri tikai nometnē saprot, ka tas ir viņu aicinājums, un krasi maina savas domas.

J.RAKSTIŅŠ: – Jā, mudina. Parasti saku, ka vajag pamēģināt, lai saprastu, vai konkrētajam jauniešim būs piemērota militārā joma. Vislabāk to var izprast, piedaloties VAM nometnēs vai iesaistoties Zemessardzē, kad paliek 18 gadi.

Kas sniedz gandarījumu instruktora darbā?

R.STRAPCĀNS: – Manuprāt, tas, ka ir iespēja redzēt sava darba rezultātu, saņemt atgriezenisko saiti no jauniešiem, bērniem, jo darbojamies arī ar jaunāku vecuma skolēniem jaunsargu pulciņos. Patīkami, kad pienāk un pasaka paldies, kad redzi, ka tas nāk no sirds, tas ir labākais atalgojums, kas vien var būt.

J.RAKSTIŅŠ: – Vislielākais gandarījums ir, kad redzi, ka jauniešs arī pēc mācību priekšmeta apguves atceras instruktoru un to, ko viņš ir iemācījis. Prieks ir par nodarbībām, kur jaunieši aktīvi darbojas un iesaistās. Gandarījums ir par tiem jauniešiem, kuri dzīvē izvēlas militāro jomu – Zemessardzi, Valsts robežsardzi, Valsts policiju vai profesionālo dienestu.

Kultūra

Lasa dialogos un iejūtas lomās

Kopš oktobra Tilžas bibliotēkas vadītāja ILZE PUGAČA rīko literārās nodarbības 1. – 4.klašu skolēniem. Nodarbību laikā izglītojamie iepazīst daudzveidīgo grāmatu pasauli.

“Katrā stundā izlasām kādu no “Bērnu žūrijas” grāmatām un izpildām uzdevumus darba lapās, lai skolēniem būtu labāk izprotams lasītais teksts. Piemēram, pēc Agneses Vanagas grāmatas “Sirdslietas” izlasīšanas bērniem bija jāuzzīmē pašiem savs komikss. Arī pats grāmatas lasīšanas veids bija interesants, jo skolēni lasīja dialogos, katram bija iespēja iejusties sirsniņas lomā. Savukārt, lasot Ilmara Tomuskas grāmatu “Izmeklētāji no 3.A”, 3.klases skolēni iejutās izmek-

lētāja lomā un, izmantojot dotos pavedienus, rada atbildes uz uzdevuma jautājumiem,” atklāj bibliotēkas vadītāja.

Sagaidot Latvijas Republikas proklamēšanas dienu, 18.novembri, bibliotēkā būs skatāma tematiskā izstāde, kur grāmatu lappusēs varēs iepazīties ar valsts vēsturiskajiem notikumiem. Tuvojoties svētkiem, kā stāsta I.Pugača, bibliotēkas apmeklētājiem būs arī iespēja piedalīties viktorīnā, kurā jāatbild uz jautājumiem par Tilžas pagastu.

Darbojas radoši. Vienā no nodarbībām Tilžas pamatskolas skolēni Arvis un Raimonds (attēlā) iejutās sirsniņu lomās.

Foto - no personīgā arhīva

Izveidota koša rokdarbu izstāde

Lazdukalna bibliotēkā no 4. līdz 26.novembrim skatāma rokdarbu izstāde “Rakstu rakstus izrakstīju...”.

Izstādes veidošanā bibliotēkas vadītājas LIGITAS KALNĒJAS aicinājumam atsaucās vairāki rokdarbnieki – Lūcija Kļaviņa, Līvija Leone, Līga Balode-Čakāne, Mudīte Burka, Valentina Dreimane, Iveta Useniece, Irēna Svilāne un Dienas centra “Benislava” klienti. Ikviens bibliotēkas apmeklētājs var aplūkot raibus, rakstainus, košus adījumus, izšuvumus un citus prasmīgu roku darinājumus, priecāties par saskaņotajām krāsām. Katrs no darbiem ir ar savu stāstu, kad un kā radies, piemēram, Valentīnas Dreimanes izšuvumi tapuši laikā, kad meita vēl gulējusi šūpulī. Pagājuši gadi, bet rokdarbi ļoti labi saglabājušies – joprojām balti un skaisti. Viens no cimdu pāriem, kas tapis dubultā adījumā, piemēram, stāsta par aukstajām ziemām, kad šādi silti dūraiņi bija dzīves nepieciešamība. Izstāde, kā atklāj L.Kalnēja, veidota valsts svētkiem par godu: “Nav tā, ka mūsdienās neviens neko nedara. Ir cilvēki, kuri ada, tamborē un darina skaistus rokdarbus. Man visi izstādē redzamie darbi ļoti patīk. Prieks, ka cilvēki, kurus uzrunāju, atnesa savus rokdarbus. Varētu, protams, vēl lielāku izstādi izveidot, bet bibliotēkā nav tik plašu telpu.” Daži no darbiem darināti sarkanbaltsarkanos toņos, rotāti ar auseklīšiem un citiem rakstiem, kas pārmantoti no paaudzes paaudzē. Kā vērojams izstādē, darbi tapuši no dažādas dzijas, īpaši mīksta un patīkama ir tā, kas izmantota jaundzimušo zābaciņu darināšanā. Priecē arī krāsu dažādība, kas labāk, protams, jāredz katram pašam. “Darbi ir raibi kā pati Latvija,” teic L.Kalnēja.

Izstādes darbi. Cimdos un zeķēs, lakatos un jakās, kleitās un šallēs, šķiet, ieadīts rokdarbnieku prieks, pārdomas, sapņi un dzīves atziņas. Katrs darbs ir vērtība un ir prasījums ne mazums laika un pacietības.

Foto - A.Socka

Foto - A.Socka

Sagatavoja A.Socka

Picērija "Zebra" pārceļas uz jaunām telpām

Atnāca ar pārmaiņām un jaunu piedāvājumu

Sanita Karavoičika

No idejas līdz tās realizācijai – 12 mēneši. Tieši tik ilgs laiks bija nepieciešams, lai picērija "Zebra" Balvos mainītu atrašanās vietu un savus pircējus sagaidītu jaunās telpās un jaunā veidolā. Ar svinīgu lentas pārgriešanu, daudziem laba vēlējumiem un apsveikumiem 7. novembrī pašā pilsētas centrā tā vēra durvis saviem pirmajiem apmeklētājiem.

"Zebras" īpašniece KRISTĪNE LOČMELE stāsta, ka teju pirms gada no telpu īpašnieka saņēma ziņu, ka īres līgums ar picēriju būs spēkā vēl tikai šo gadu, pēc tam to nepagarinās. Protams, pirmā reakcija, uzzinot šādus jaunumus, bija šoks, jo tajā vietā picērija atradās jau kopš pašiem pirmsākumiem. Šķita, ka zeme brūk zem kājām un viss ir slikti, jo visiem zināms, ka pilsētā nav īpaši lielas telpu izvēles. Vienubrīd pat pavidēja doma iet projām no Balviem. Taču dzīvē viss notiek tā, kā tam jānotiek. Radās iespēja apskatīt bijušās laimētavas "Feniks" telpas, un uzņēmēja pieņēma svarīgu lēmumu – "Zebrai" Balvos būt! "Nupat nosvinējām ballīti, kas bija svētki klientiem un pašiem, un atvaidījāmies no vecās "Zebras". Sākumā domāju, ka būs bēdīgi ap sirdi, jo tomēr deviņi gadi šajās telpās pagājuši. Pat nofilmēju video, kā publiski aizslēdzu durvis. Taču šis dzīves posms noslēdzās tik organiski, ka pat mieles nepalika," teic uzņēmēja.

Nolēma ieguldīties pamatīgi

Kristīne Ločmele ir pārliecināta, ka tas, ko viņa varēja piedāvāt apmeklētājiem pirmsākumos, un šobrīd, ir ļoti dažādas lietas. Pati lielākā un būtiskākā izmaiņa ir tā, ka tagad gan ēka, kurā atrodas jaunā "Zebra", gan zeme ir uzņēmējas īpašums. "Sākumā mums bija nomas līgums uz pieciem gadiem. Taču, ko tas nozīmē, zina jebkurš, kurš jebkad nomājis telpas. Jebkurā brīdī uzņēmējam var pateikt, ka telpas jāatstāj. Turklāt, kad sākām remontu, sapratām, ka īpašums jāpērk, savādāk tik ļoti ieguldīties, pārvelkot visus elektrības vadus, kanalizācijas caurules un visu pārējo, nebūtu vērts. Tā kļuva par īpašnieci," atklāj "Zebras" saimniece.

Ne velti visiem zināms teiciens, ka cilvēks mīl ar acīm. Par to, lai jaunajā "Zebrā" prieks būtu gan pašiem, gan klientiem, parūpējusies pati Kristīne, uzņemoties arī dizaineres pienākumus. Viņa stāsta, ka picērijas interjera dizainā izmantotas jaunākās modes tendences, tajā skaitā ir arī mūsdienīga paneļu siena, ko var saukt par meistara autordarbu, jo tapusi paša rokām. Par pamatu tika ņemts Smiltēnes "Zebras" koncepts, kas savas durvis klientiem vēra pirms gada – arī tur pamatkrāsa ir siltais persika tonis. Uzņēmēja ir pārliecināta, ka dizaina konceptam visās trijās "Zebras" picērijās Balvos, Alūksnē un Smiltēnē, jābūt līdzīgam. Galdiņu skaits picērijā palicis tas pats, taču nākuši klāt vairāki jaunumi. Viens no tiem ir bāra lete jeb, kā paši darbinieki iesaukuši, *čilotava*. "Cilvēks var uzspēlēt biljardu, pasēdēt ar draugiem pie letes, *pačilot* vai sataisīt kādu "Instagram" bildi. Mums ir divi televizori, kas nākotnē tiks aprīkoti ar spēļu konsoli. Līdz ar to, sēžot pie galdiņa, būs iespēja televizorā uzspēlēt kādas spēles. Ir stūrītis bērniem, kur mazie picērijas apmeklētāji var atpūsties, bet vecāki, turpat sēžot pie galdiņiem, pieskatīt atvases. Savukārt trešā zona paredzēta tiem, kuri atnākuši apēst picu un vienkārši pasēdēt, parunāties. Jaunums arī tas, ka tagad "Zebrā" sadarbībā ar vietējo uzņēmēju, balvenieti Sintiju Salmani pieejami zīmola KEFI saldumi. Skatīsimies, vai klienti izmantos iespēju tos nobaudīt," teic "Zebras" īpašniece.

Daudzas idejas gaida savu iznācienu

Kopš marta tapšanas stadijā ir vēl viens liels projekts – "Zebras" internetveikala mājaslapa, kurā klienti Balvu pilsētas teritorijā varēs pasūtīt produktu piegādei uz mājām. Uzņēmēja atzīst, ka līdz galarezultātam vēl mazliet jāpaciesas, jo lielas pūles prasīja pārvākšanās no vienas ēkas uz otru, turklāt pietrūkst cilvēkresursu. Taču viss notiek. Līdz ar jaunās mājaslapas izstrādi "Zebrai" parādījies arī uzņēmuma sauklis: "Radām no sirds", kas tapis pēc ilgām pārdomām par to, kas tāda picērija "Zebra" ir, kāda ir tās pievienotā vērtība. "Nevaru teikt, ka radām savu produktu ātri vai lēti. Mēs sevi pozicionējam tā, ka tas ir roku darbs un maksimāla kvalitāte, ko varam nodrošināt. Tas, ko darām, ir sirds darbs. Tiecamiem uz to, lai klients nejustu atšķirību starp izcepto pirmo un simto picu. Mūsu no sirds radītais produkts nebūs pasaules mēroga ēdināšanas uzņēmuma filiāle vai kāds cits pakalpojums. Esam pārāk mazi, lai varētu saražot lēti, ātri un daudz," ir pārliecināta

Kolektīvā ir spēks. Picērijas "Zebra" īpašniece Kristīne Ločmele (foto – trešā no kreisās) ir pārliecināta, ka bez labas komandas nav iespējams labs darbs. Balvu "Zebras" kolektīva meitenes atzīst, ka jaunajās telpās jūtas mājīgi un komfortabli.

uzņēmēja.

Viņai bija liels pārsteigums par faktu, ka jaunatklātās picērijas atvēršanās dienā tika izceptas 70 picas, jo pirms gada, atverot picēriju Smiltēnē, pirmajā dienā nebija tāda pieprasījuma kā tagad Balvos. "Patiešām negaidījām tik lielu atsaucību, jo produktu ražojam to pašu. Taču prieks, ka tik daudzi atnāca paskatīties, kā pie mums izskatās, kāda te aura, pasēdēt draugu kompānijā un patērzēt. Diemžēl pirmajā dienā dzirdējām ļoti maz atsauksmju, bet līdzšinējā pieredze liecina, – ja būs slikti, klients pateiks. Tātad varu secināt, ka ir labi," smaidot teic K.Ločmele.

Tas vairs nebūs publisks pilsētas stāvlaukums

Uzņēmēja atzīst, – lai arī gada laikā ieguldīts milzīgs darbs un lieli līdzekļi, lai "Zebrā" pārietu uz jaunajām telpām, vēl ļoti daudz darāmā. "Parādās ļoti daudz risināmu saimnieciska rakstura jautājumu, ar kuriem līdz šim neesmu saskārusies. Viena no svarīgākajām aktualitātēm ir tā, ka picērijas iekšpagalms un teritorija ap to vairs nav publisks stāvlaukums, kā tas bija līdz šim. Katru dienu neapmierinātiem cilvēkiem skaidrojam, ka te vairs nevar turēt savas automašīnas, jo tas ir privātipašums. Šobrīd mums ir sagatavotas plāksnes ar norādi par stāvvietu, kas paredzētas tikai "Zebras" apmeklētājiem. Pārējie tur diemžēl savas automašīnas novietot nevarēs. Plāns ir diezgan grandiozs, jo ar laiku vēlamies renovēt blakus esošos šķūņus un labiekārtot teritoriju, izveidot labu vasaras un, iespējams, kādreiz arī ziemas terasi. Viss būs atkarīgs no finanšu plūsmas un tā, kā mums jaunajā vietā veiksies," apliecina uzņēmēja.

Turpinās augt un attīstīties kopā

Kas būs tālāk? Šis ir jautājums, uz kuru "Zebras" īpašniecei šobrīd viennozīmīgas atbildes nav. Viens gan ir skaidrs, – lai uzņēmums attīstītos, vispirms vajadzīga peļņa, jo savādāk tam visam nav jēgas. "Ne mazāk svarīgs fakts ir tas, ka arī saviem darbiniekiem vēlos turēt motivētspējīgu atalgojumu. Un tad vēl ir klients, kurš produktu grib iegādāties lētāk. Tad jautājums ir: kā? It īpaši situācijā, kad, ceļoties cenām, Latvijā daudzi uzņēmēji sava produkta cenu pacēla ne par 10%, bet pat 50%. Sarēķiniet paši, cik lēts sanāk mūsu galaprodukts. Visu šo laiku esmu mēģinājusi balansēt un atrast to zelta vidusceļu," atklāj picērijas īpašniece. Viņa neslēpj, ka šis gads pašai bijis personības transformācijas gads, kurā ļoti daudz mācījusies un ieguldījusies ar domu, – ko pēc tam? Turklāt šobrīd var teikt, ka tas ir arī ģimenes rūpals, jo Kristīnes vīrs Dāvis pērn aizgāja no darba robežsardzē, izdarot izvēli par labu uzņēmumam. "Tas, cik Dāvis saviem spēkiem izdarīja jaunajās telpās, ir nenovērtējami. Viņš ir ļoti liels atbalsts. Nezinu, kā mums priekšdienās klāsies, bet varu teikt, ka Balvi vienmēr būs pirmajā vietā, jo tā ir sava pilsēta. Kad sāc strādāt svešās pilsētās, viss notiek savādāk, tur jānāk nospraust robežas. Un pateikšu vēl vienu atziņu, pie kuras esmu nonākusi: ja ir vēlme dzīvē kaut ko mainīt, jāsāk ar sevi, savu

Letes zona. Par to, ka jaunajā picērijā ienākušas modernās tehnoloģijas, liecina arī elektroniskās ēdienkartes, kurās pieejama informācija par produktiem.

Piegādes auto. Iespējams, jau tuvākajā nākotnē ar šo mazo, skaisto *vaboli* "Zebras" klienti pilsētas robežās varēs saņemt produkciju ar piegādi mājās.

domāšanu un dzīves uztveri. To var darīt arī divatā, ja esi atradis īsto cilvēku. Man tāds ir! Dāvis zina, kas man ir svarīgs, savukārt es zinu, kas rūp viņam. Mēs nepārkāpjam viens otra robežas, visa pamatā ir kompromiss un cieņa vienam pret otru. Tikai tā kopā varam turpināt augt, attīstīties un realizēt savus mērķus, kurus vēlam ir iespēja novērtēt mūsu klientiem," apliecina uzņēmēja.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Sports

Tuvākajos 5–10 gados stadiona jautājumu neatrisinās

Lauris Baranovskis

Nu jau pagājuši gandrīz 30 gadi, kopš JĀNIS ZAKARĪTS trenē dažāda vecuma grupu futbolistus. Bez viņa klātbūtnes praktiski nenotiek neviens ar futbolu saistīts notikums Balvu novadā. Tāpēc aicināju isā intervijā pastāstīt par Balvu futbola nākotnes cerībām un mazliet arī par sevi.

Jūs esat ne tikai pieaugušo komandas treneris, bet trenējat arī jauniešus. Kādas vecuma grupas trenējat?

– No 2010. līdz 2013. gadam dzimušos puikas jeb U-12, U-13 un U-14 grupas.

Vai futbolu trenēties gribošo bērnu skaits paliek lielāks vai mazāks?

– Teiktu, ka nemainīgs.

Kādas aktivitātes veicat, lai vecāki saviem bērniem ļautu trenēties tieši futbolā?

– Neko īpašu nedarām. Ir reklāma bērnu dārzos. Mūsu priekšrocība ir tā, ka veidojam treniņgrupas jau no pirmsskolas vecuma bērniem.

Kādas saskatāt mūsdienu jaunatnes atšķirības futbolistu fiziskajā, tehniskajā, arī attieksmes ziņā pret futbolu no laika, kad pats aktīvi spēlējāt?

– Varbūt mūsdienu jaunatnei nav tik liela gribasspēka, jo visapkārt ir dažādas citas izklaides un iespējas, līdz ar to tas paņem laiku, ko varētu atvēlēt treniņiem. Bet vēlme spēlēt puikām ir.

Fiziskajā un tehniskajā ziņā?

– Par tehnisko teiktu, ka viņi ir labāk sagatavoti, nekā bijām mēs, bet fiziski viņi ir nedaudz vājāki. Izskaidrojums ir gribasspēka trūkums. Citreiz sevi ir jāpiespiež caur ‘nevaru’, bet viņi to negrib darīt.

Kādas mūsdienu Balvu jauniešiem ir perspektīvas futbolā?

– Jauniešiem no reģiona izsisties vienmēr ir grūtāk nekā no kādas lielās pilsētas kluba, bet tas nenozīmē, ka nav tādu iespēju. Ir! Tagad Balvos ir futbolisti, kuri, pabeidzot 9. klasi, pāriet uz lielo pilsētu klubiem – gan uz Rīgas, gan Daugavpils, tādējādi futbolu apvieno ar skolu. Ir daži arī jaunāki spēlētāji, kuri ar ģimenes atbalstu pieņem šādu lēmumu. Protams, mēs neliekam nekādus šķēršļus.

Ko var dot futbola ziņā elites pilsētas jaunajam futbolistam?

– Lielākās pilsētās futbolistu skaits ir lielāks, līdz ar to lielāka arī konkurence par vietu sastāvā. Tas viņus gribot vai negribot motivē strādāt vairāk un atbildīgāk, līdz ar to izugsme ir lielāka. Tāpat lielajās pilsētās labāk ir attīstīta infrastruktūra (labāki stadioni, treniņzāles). Negribu neko teikt par mūsu stadioniem, bet ir, pie kā strādāt.

Kā ir izveidojusies sadarbība ar citiem futbola treneriem Balvos?

– Ar Ingusu Zaharānu sadarbojos vairāk, jo daži 2010. gada puikas spēlēja arī pie Ingusa 2009. gada puikām, kas ir ļoti labi, jo viņi gūst pieredzi, spēlējot pie vecākiem. Ar Jurģi Vilciņu arī sanāk sadarboties. Piemēram, ziemas čempionātos viņš man iedod kādus spēlētājus. Bez sadarbības nekādi neiztik, jo rudenī un agrā pavasarī treniņi notiek uz sintētiskas laukuma pie Balvu Valsts ģimnāzijas, tāpat arī ziemā zāles ir kaut kā jāsadala.

Kas vainīgs, ka šobrīd Balvu pieaugušo futbols atrodas salīdzinoši zemā pozīcijā?

– Droši vien tas, ka spēlētāju mums nav uz vietas. Nenotiek pilnvērtīgs treniņdarbs, jo laikā, kad es spēlēju, mums visa komanda trenējās kopā un visi dzīvoja tepat, Balvos. Tagad no mūsu komandas uz vietas dzīvo tikai daži spēlētāji. Nav noslēpums, ka mums uz spēlēm brauc palīdzēt futbolisti no Alūksnes un Gulbenes, līdz ar to ir nepilnvērtīgs treniņprocess.

Kādi ir tie iemesli, kas mudina futbolistus no citiem novadiem spēlēt pie mums?

– Alūksnei nav savas lielās komandas (11 pret 11), tāpēc spēlētāji grib spēlēt pie mums. Gulbenei tāda ir, bet Mareks Kozlovskis ir pieņēmis lēmumu spēlēt Balvos.

Vai domājat šo starpnovadu sadarbību attīstīt un kādas izjūtat problēmas?

– Attīstīt sadarbību droši vien vajadzēs, jo nokomplektēt komandu tikai no balveniešiem mums neizdosies. Nepietiek tikai ar 11 spēlētājiem, ir vajadzīgi arī rezervisti. Lai pilnvērtīgi aizvadītu sezonu, jābūt vismaz 25 spēlētājiem. Problēma ir naudā, lai samaksātu futbolistiem par degvielu, kuri brauc uz spēlēm, kā arī tas, ka nav pilnvērtīga treniņprocesa.

Diezgan lielu popularitāti iemantojis Balvu novada atklātais telpu futbola čempionāts. Vai šogad tas notiks un vai ir paredzētas kādas aktivitātes skatītājiem?

– Telpu futbola čempionāts notiks, ja pieņems vismaz piecas komandas. Šogad mēģināsim piedāvāt arī aktivitātes skatītājiem.

Vai ir arī kādi citi turnīri, kuros piedalīsieties telpu futbolā?

– Piedalīsimies Ziemeļaustrumu reģiona telpu futbola čempionātā.

Izskaidrojiet vēlreiz tautai saprotamā valodā, kādas problēmas ir Balvu pilsētas stadionam?

– Salīdzinoši var teikt tā – ja cilvēks uzceļ māju, pusei mājas ieliek plastmasas logus un otrā pusē atstāj vecos koka logus, kāds ir rezultāts? Ja ir vējš un aukstums, loģiski, ka vecie

2024.gads. Jānis Zakarīts trenera statusā U-14 Attīstības grupas Austrumu zonas spēlē Balvos.

koka logi laidīs aukstumu mājā iekšā. Plastmasas logi, protams, nelaidīs, tāpat it kā māja ir uzcelta, it kā logi ir ielikti, bet tikai tajā vienā pusē viss ir atkarīgs no laika apstākļiem. Mūsu stadiona laukuma kvalitāte ir atkarīga no laika apstākļiem. Paldies Dievam, šogad laika apstākļi mums bijuši labvēlīgi – ne par sausu, ne par mitru. Mēs aizvadījām spēles Balvos, bet to visu var mainīt laika apstākļi. Tas ir ļoti bēdīgi, jo skrejceļiņi un vieglatlētikas sektori Balvu pilsētas stadionā ir sataisīti labi, bet laukuma kvalitāte, kā jau minēju, ir atkarīga no laika apstākļiem. Vaina tur ir zināma. Apakšā zem melnzemes ir slānis, kas satur mālu un nelaiž cauri ūdeni, līdz ar to viss ūdens krājas melnzemes virskārtā, kur aug zāļi. Tiklīdz ļoti stipri pielīst, ūdens nekur neaiziet prom, tas paliek uz laukuma, un stadions pārvēršas par purvu.

Vai ir kaut kas dzirdēts, kā attīstīt stadiona sakārtošanas jautājums?

– Uz šo brīdi nekas nav dzirdēts, un pieņemu, ka saistībā ar novada finansiālo krīzi tuvākajos 5-10 gados nekādu risinājumu arī nebūs.

Kā, Jūsprāt, stadiona lietu vajadzētu risināt?

– Jau iepriekš, kad biju novada domes deputāts, bijušajam novada domes priekšsēdētājam minēju, ka laukums ir sliktas kvalitātes, ka tas ir jālabo, bet atbildē saņēmu visādas atrunas, ka jāpaiet laikam, ka zāļi jāieaugas. Toreiz jau veica dažādas ekspertīzes un secināja, ka ūdens caurlaidība jaunajam laukumam ir pat sliktāka, nekā tā bija veca-

jam. Bet neko nedarīja, un tā arī palika.

Kādā vecumā un pie kā pats sākat trenēties?

– Pirmais treneris man bija Ainis Šaicāns, un trenēties sāku no ceturtās klases.

Kādi ir Jūsu lielākie sasniegumi futbolā?

– Noteikti spēlēšana Latvijas Futbola federācijas 1.līgā. Tāpat arī izcīnītā otrā vieta 2004.gada Latvijas Olimpiādē, – mēs palikām aiz komandas FK “Auda”, kura tagad veiksmeji spēlē virslīgā.

Kā uzturat attiecības ar futbolistiem no FK “Balvu Vilki” laikiem?

– Mums ir izveidota sava čata grupiņa. Tur ik pa laikam sazināties. Šogad izpalika, bet bija un, domāju, būs arī tradīcija katru gadu vasarā satikties un uzspēlēt futbolu, neformālā gaisotnē apspriest aktualitātes un atcerēties labos laikus.

Kādas ir spilgtākās atmiņas no futbolista karjeras?

– Pirmkārt, jau uzvaras, kas tika gūtas. Piemēram, pret Ventspils “Honda” par tiesībām spēlēt 1.līgā. Noteikti spilgtas atmiņas palikušas par komandas pasākumiem pēc spēlēm.

Kādi ir Jūsu vaļasprieki?

– Noteikti tas pats futbols, patīk arī televīzoru paskatīties. Tagad arī mazmeita ir jāpieskata.

Ko Jūs vēlētos teikt, noslēdzot sarunu?

– Lai piepildās jūsu ieceres!

Kultūra

Latgaliešu valodas izloksnes īpatnības

Zinaida Logina

Oktobrī Balvos notika latgaliešu kultūras kustības “Volūda” seminārs “Spāka LAB”, kurā Valsts valodas centra lingviste Māra Mortuzāne-Muravska pastāstīja par latgaliešu valodas lietošanu un pareizrakstību pasākumu afišās.

Viņas teikto papildināja latgaliešu kultūras kustības “Volūda” pārstāve EDĪTE LAIME: “Māras Mortuzānes-Muravskas stāsta mērķis bija pievērst uzmanību latgaliešu rakstu valodai. Kā zināms, katrs mēs runājam savā izloksnē, bet latgaliešiem jau vairākus gadsimtus ir arī sava rakstība, sava

literārā valoda, kurā, līdzīgi kā latviešu literārajā valodā, ir savi noteikumi, taču tie ir diezgan demokrātiski, lai varētu iekļaut arī izloksnes īpatnības, kas ir sevišķi aktuāli, piemēram, Ziemeļlatgalei. Rakstot latviešu literārajā valodā, visi tomēr cenšamies rakstīt atbilstoši gramatikas normām. Līdzīgi arī jābūt latgaliešu rakstu valodā, ja tiešām gribam, lai valoda ir kopta, attīstās un pastāv nākotnē. Viens no vienkāršākajiem noteikumiem, ar kuru var sākt, ir līdzskaņu nemīkstināšana pirms ‘i’, ‘ī’, ‘e’, ‘ē’, ‘ie’, ‘ei’, ‘iu’, jo latgaliešu skaņu izrunas dēļ līdzskaņi nav tik mīksti, kā norāda mīkstinājuma zīme, šo mīkstinājuma funkciju izdara nosauktie patskaņi. Tas nav nekāds jaunums, tā vēsturiski ir bijis visās gramatikās, ko kāds veidojis. Piemērs var būt ļoti zināmais Alda Bukša romāna

“Bruoli” nosaukums – izrunājam mīkstinātu ‘l’, bet rakstītājā variantā mīkstinājuma nav. Šī ir arī viena no tipiskākajām kļūdām pasākumu afišās, kur tiek izmantota latgaliešu valoda. Diemžēl latgaliešu valodu skolās kā pašsaprotamu lietu nemāca jau gandrīz gadsimtu, tādēļ ir saprotami, ka mūsu pašu zināšanas par savu valodu ir nepietiekamas. Taču dzīvojam laikā, kad arī likumdošana paredz, ka publiskajos pasākumos Latgalē jāskan un jāparādās pašiem savi valodai. Tas uzliek atbildību, pienākumus, bet arī dod ļoti daudz iespēju. Šādos brīžos allaž gribas atgādināt, ka atbildība par valodu un tās nākotni ir mūsu pašu rokās – Latgale ir latgaliešu valodas “mājas”, un tā ir mūsu atbildība.”

Volejbols

Lazdukalnieši turpina cīņu vairākās frontēs

VK "Lazdukalns" komandas aizvadījušas kārtējās saspringtās volejbola nedēļas nogales, par visaugstākajiem panākumiem cīnoties trīs sporta turnīros.

Lazdukalnieši, kuri uzsākuši sadarbību ar Balvu novada pašvaldību un tagad sporta pasākumos pārstāv ne tikai sava kluba krāsas, bet atsevišķos turnīros – arī visa Balvu novada godu, šobrīd startē šādās volejbola sacensībās: "Metworks MIX nakts turnīrā" Gulbenē, Latvijas čempionātā grupā "Vīrieši 40+" un Latvijas čempionāta Reģionālajā volejbola līgā dāmām, kas ir otrā spēcīgākā šī sporta veida līga visā Latvijā.

Kopvērtējumā – 'top3'!

Sezonu turpina arī VK "Lazdukalns" MIX komanda (sastāvā: četri vīri un divas dāmas), piedaloties Gulbenē notiekošajā "Metworks MIX nakts turnīrā". Pērn lazdukalnieši šajās sacensībās izcīnīja zelta medaļas. Arī šosezon mūspuses komanda sava titula aizstāvēšanu sāka ar ļoti pārliecinošu sniegumu, pirmajā posmā 16 vienību konkurencē izcīnot 1.vietu. Savukārt 1.novembrī notika otrais posms, kurā startēja 14 komandas. Tās, ņemot vērā pirmajā posmā izcīnītās vietas, tika sadalītas trīs apakšgrupās. Pēc tam tika izspēlētas divas kārtas, un astoņas labākās komandas turpināja cīņu par medaļām. Rezultātā par otrā posma čempioniem kļuva komanda "Veterāni", 2.vietā ierindojās "Kümme", 3.vietā – "Speķis", bet uzreiz aiz goda pjedestāla šoreiz palika VK "Lazdukalns".

Vēl paredzētas trīs sacensību kārtas, un čempioni tiks kronēti, ņemot vērā komandu izcīnītās vietas katrā no posmiem. "Šobrīd kopvērtējumā esam 'top3', un cīņa par čempionu titulu vēl tikai priekšā!" uzsvē VK "Lazdukalns" komandu menedžeris ANDIS PETUKS.

Vieta	Komanda nosaukums	20.11.2024.	21.11.2024.	Kopvērtējums (punkti)
1.	KÜMME	2	2	4
2.	VK LAZDUKALNS	1	4	5
3.	VETERĀNI	4	1	5
4.	SPEĶIS	6	3	9
5.	METRINS	3	8	11
6.	SOTNA	8	5	13
7.	LALDONA	7	7	14
8.	RAULIS UN DRAGI	5	10	15
9.	APEROLS	11	6	17
10.	VK OGA	10	9	19
11.	SEŠI	9	15	24
12.	DARŽENI UN 2 OZDIŅAS	12	12	24
13.	METRINA	19	11	26
14.	B.KLASE	13	16	29
15.	TIEŠI MĒRĶI	16	13	29
16.	LĒKĀRŠE	14	17	31
17.	C.C.P	17	14	31

Divi pārliecinoši panākumi

Latvijas čempionāts dāmām!

Foto - no personīgā arhīva

Kā jau iepriekš rakstījām, šogad izveidota Latvijas čempionāta Reģionālā volejbola līga, kas, apvienojot visu četru Latvijas reģionu volejbola līgas (Vidzemes, Sābru, Zemgales un Kurzemes), tapusi sadarbībā ar Latvijas Volejbola federāciju. Tas nozīmē, ka vispirms katrā no šīm līgām notiek iekšējie čempionāti, kur tiks noskaidrotas čempiones. Savukārt pēc tam katras līgas četras labākās komandas soļos tālāk un par uzvarām cīnīsies Reģionālajā volejbola līgā, rezultātā noskaidrojot visas Latvijas čempionvienību.

VK "Lazdukalns/Balvu novads" dāmas (attēlā) čempionāta pirmajā fāzē Vidzemes volejbola līgā, kur mūspuses volejbolistēm konkurenci sastāda "Jēkabpils", VK "Gulbene", SK "IVI 1", SK "IVI 2", "Madona", "Valmiera" un "Valmieras BJSS", jau aizvadījušas divus mačus. Proti, pirmajā sabraukumā oktobrī divu stundu un piecu setu ilgajā cīņā ar rezultātu 2:3 tika atzīts SK "IVI 1" pārkums. Jāuzsver, ka šīs pretinieces ir Vidzemes volejbola līgas pagājušā gada čempiones. Otrajā mačā lazdukalnietes pārspēja "Valmieras BJSS", svinot uzvaru ar rezultātu 3:0. Savukārt otrajā sabraukumā, kas notika aizvadītajā sestdienā, mūspuses volejbolistes guva vēl divus pārliecinošus panākumus, ar rezultātu 3:0 apspēlējot gan "Valmieru", gan arī "Madonas" komandu.

Sacensību trešais posms notiks 23.novembrī Jēkabpilī, bet ceturtais – 8.decembrī Valmierā. Iekšējie čempionāti visu četru Latvijas reģionu volejbola līgās (Vidzemes, Sābru, Zemgales un Kurzemes) turpināsies arī jaunā gada sākumā, pēc kuriem sāksies izslēgšanas mači.

Pieveic jelgavniekus, sīva cīņa ar jēkabpiliešiem

Šī mēneša sākumā lielas ceļasomas kārtoja VK "Lazdukalns/Balvu novads" vīru komanda (attēlā), jo, lai nokļūtu līdz galapunktam, bija jāšķērso visa Latvija. Proti, 2.novembrī tālajā Kurzemes pilsētā Ventspilī tika dots starta šāviens Latvijas čempionātam, kurā lazdukalnieši spēlēja vecuma grupā "Vīrieši 40+". Pirmie pretinieki mūspuses volejbolistiem bija "Poliurs/Jelgavas novads" komanda, kuru VK "Lazdukalns" apspēlēja divos setos – 2:0. Savukārt otrajā cīņā nācās iesvist krietni vairāk, par ko parūpējās sīkstie volejbolisti no "Jēkabpils SC". Diemžēl šoreiz sīva trīs setu cīņā ar rezultātu 1:2 nācās piekāpties.

Latvijas čempionāts vīriem!

Foto - no personīgā arhīva

Pēc pirmā posma VK "Lazdukalns/Balvu" novads ar izcīnītiem četriem punktiem ierindojas 3.vietā, 1.vietā ar sešiem punktiem atrodas "Valmiera", 2.vietā ar sešiem punktiem – VK "Vecumnieki", 4.vietā ar trīs punktiem – "Poliurs/Jelgavas novads", 5.vietā ar diviem punktiem – "Jēkabpils SC", bet turnīra tabulu noslēdz VK "Saldus", kuriem pēc pirmā posma neviena izcīnīta punkta un pagaidām 6.vieta. Tomēr tas ir tikai šī čempionāta sākums, jo sacensību otrais posms notiks nākamā gada 11.janvārī, bet pavasarī – 22.martā – startēs finālposms, kad sportisti uz volejbola laukumiem kāps Latgales lielākajā pilsētā Daugavpilī.

Nepalaid garām!

Dambretes turnīrs

16.novembrī pulksten 11 Balvu Kultūras un atpūtas centrā notiks Latvijas Republikas proklamēšanas 106.gadadienai veltīts dambretes turnīrs vīriešu un sieviešu grupās. Dalībniekiem jāreģistrējas sacensību dienā no pulksten 10 līdz 10.30. Vairāk informācijas, zvanot uz tālr. nr. 23996599!

Telpu futbols

Futbola entuziasti līdz 30.novembrim aicināti pieteikt komandas Balvu novada atklātajam čempionātam telpu futbolā. Lai to izdarītu, rakstiet uz e-pasta adresi: sportacentrs@balvi.lv vai zvaniet uz tālr. nr. 29205760!

Zini un izmanto!

Darba laiks sporta zālē Tilžā

"Ziemeļlatgales Sporta centrs" Tilžas pagasta iedzīvotāju ievērošanai informē, ka Tilžas pamatskolas sporta zāles darba laiks svētdienās ir šāds: no pulksten 11 līdz 14 notiek sporta spēles, bet no pulksten 14 līdz 17 – nodarbības ģimenēm ar bērniem. Vairāk informācijas, zvanot uz tālr. nr. 23996599!

Negadījums Balvos

Uz gājēju pārejas notriec cilvēku

Foto - A.Kirsanovs

Pagājušajā pirmdienā Balvu pilsētā notika ceļu satiksmes negadījums, kā rezultātā uz attēlā redzamās gājēju pārejas (uz ceļa, kas gar ezeru ved no Steķintavas uz pilsētas centru) tika notriekts vīrietis.

Valsts policijas Sabiedrisko attiecību nodaļas vecākā speciāliste (Latgales reģiona pārvaldes jautājumos) JŪLIJA JURĀNE informē, ka 4.novembrī Ziemeļlatgales iecirkņa amatpersonas saņēma informāciju, ka Balvos, Krasta ielā, automašīnas "Fiat Freemont" autovadītājs nedeva ceļu

gājējam, kurš šķērsoja gājēju pāreju, kā rezultātā notika ceļu satiksmes negadījums. "Cietušais tika nogādāts vietējā medicīnas iestādē. Saistībā ar šo notikumu uzsākts administratīvā pārkāpuma process," informē Valsts policijas pārstaņve.

Pēc redakcijas rīcībā esošas informācijas, negadījums notika diennakts tumšajā laikā – ap pulksten 21. Automašīnas vadītājs brauca no Kubulu puses – virzienā uz pilsētas centru. Uz gājēju pārejas tika notriekts Ukrainas pilsonis – ārsts, kurš strādāja slimnīcā Balvos un tobrīd bija izvedis ārā pastaigāties

suni. Cietušais negadījumā guva miesas bojājumus, bet informācijas, cik smagi tie ir, laikraksta "Vaduguns" rīcībā nav. Vienlaikus zināms, ka automašīnas vadītājs bija Balvu novada pašvaldības policists, kurš negadījuma brīdī nepildīja darba pienākumus, brauca ar savu privāto automašīnu un nebija alkohola reibumā. Savukārt to, vai viņš, iespējams, pārkāpa atļauto braukšanas ātrumu, noteiks izmeklēšana.

Pašvaldības policists sarunā ar laikraksta "Vaduguns" žurnālistu uzsvēra, ka piedzīvot ko tādu nenovēl nevienam.

Neatkarīgi no tā, kādi bija notikušā apstākļi augstāk aprakstītajā ceļu satiksmes negadījumā Balvos, Valsts policija uzsver, – gada tumšākais laiks ir brīdis, kad mazāk aizsargātajiem satiksmes dalībniekiem īpaši jāpievērš uzmanība savai drošībai.

Un vēl jo vairāk jāpievērš uzmanība tam, lai ikviens būtu pamanāms apkārtējo satiksmes dalībnieku acīs. "Ikdienā arvien var novērot satiksmes dalībniekus, kuri rada apdraudējumu sev un citiem, neparūpējoties par savu redzamību tumsā. Lai šajā rudenīgajā laikā gājēji būtu pietiekami labi pamanāmi citiem satiksmes dalībniekiem, jāņem vērā vairāki noteikumi. Piemēram, diennakts tumšajā laikā, ja ceļš nav pietiekami un vienmērīgi apgaismots, gājējiem, kuri atrodas uz brauktuves vai nomales, jābūt tērptiem atstarojošā vestē vai apģērbā ar labi redzamiem gaismu atstaro-

jošiem elementiem. Tāpat jāatceras, ka, ikreiz šķērsojot ielu, jāpārliciecinās, vai automašīna gājēju redz un vai tā spēs nobremzēt. Svarīgi arī atcerēties, ka apdzīvotā un pat apgaismotā vietā, ja laika apstākļi nav labvēlīgi, piemēram, lietus vai migla, gājēju, kuram nav labi saskatāms gaismu atstarojošs elements apģērbā, autovadītājs var pamanīt tikai pēdējā brīdī," uzsver likumsargi.

Valsts policija piebilst, ka arī autovadītājiem jābūt modriem un jāatceras, ka pirms gājēju pārejas jāsamazina braukšanas ātrums, lai laikus reaģētu, ja to vēlas šķērsojot gājējs. Tāpat šajos laika apstākļos jāparūpējas, lai transportlīdzeklis būtu atbilstoši tehniskā kārtībā. Proti, piedaloties ceļu satiksmē nepietiekamas redzamības apstākļos, autovadītājiem nepieciešams pārbaudīt un noregulēt sava transportlīdzekļa gaismas lukturu starus tā, lai tie atbilstoši izgaismo braucamo daļu, vienlaikus neapžilbinot preti braucošos. Būtiski arī

pārbaudīt logu tīrītāju slotiņas, lai tās būtu tehniskā kārtībā un pildītu nepieciešamās funkcijas.

Valsts policijas statistika liecina, ka šogad līdz 30.septembrim notikuši 476 ceļu satiksmes negadījumi, kuros iesaistīti gājēji. Šajos negadījumos cietuši 406 gājēji, no kuriem 41 gājējs guva smagus miesas bojājumus, bet 14 – gāja bojā. Pērn šajā pašā laikā notika 557 negadījumi ar iesaistītiem gājējiem, kuros cieta 455 gājēji, bet gāja bojā 16. "Lai izvairītos no nedrošām situācijām, aicinām cilvēkus nepakļaut sevi riskam un rūpēties par savu drošību! Tāpat jāatceras, ka atstarotāji jālieto pareizi – tas jāpiestiprina labi redzamā vietā tā, lai to var labi redzēt gan no priekšpusēs, gan arī mugurpusēs," uzsver Valsts policija.

Informē ceļu dienests

Prioritāte – noslogotākie ceļi

VSIA "Latvijas Valsts ceļi" (LVC) atgādina, ka jau no 16.oktobra valsts autoceļu tīklā sākusies ziemas uzturēšanas sezona, kas turpināsies līdz 15.aprīlim.

Valsts autoceļi ir sadalīti piecās uzturēšanas klasēs – A, B, C, D un E, kur galvenais kritērijs ir satiksmes intensitāte. Proti, jo lielāka intensitāte, jo augstāka uzturēšanas klase. Viena ceļa dažādiem posmiem var būt dažādas uzturēšanas klases. Visiem valsts galvenajiem autoceļiem tiks nodrošināta A jeb augstākā uzturēšanas klase. Vienlaikus, piemēram, uz vietējiem autoceļiem Pierīgā ir lielāka satiksmes intensitāte, nekā uz reģionālajiem valsts autoceļiem pierobežā, tādēļ šiem ceļiem noteikta augstāka uzturēšanas klase, nekā reģionālajiem ceļiem ar mazu satiksmes intensitāti. Uzturēšanas darbus veic prioritārā secībā atbilstoši uzturēšanas klasēm – vispirms tīra noslogotākos ceļus un veic citus uzturēšanas darbus uz tiem.

Ziemas uzturēšanas darbi izmaksā ievērojamus līdzekļus, tie nodrošina labāku braukšanas komfortu, mazina slidamības iespēju, padarot satiksmi drošāku, bet neatstāj paliekošu ietekmi uz ceļu kā būvi. Vienu reizi attīrīt no sniega visus A un B klases valsts autoceļus

izmaksā gandrīz 100 000 eiro, savukārt vienu reizi nokaisīt šos ceļus, samazinot slidamību, izmaksā 132 000 eiro. Tātad, lai vienu reizi dienā attīrītu un nokaisītu visus A un B klases ceļus, nepieciešami 232 000 eiro. Mainīgos laika apstākļos, kad snigšana notiek vairākas reizes dienā, var būt nepieciešams šādus darbus veikt atkārtoti, līdz ar to uzturēšanas darbu izmaksas var pieaugt līdz pat 500 000 eiro dienā. Jāņem arī vērā, ka pilnībā no sniega ceļi tiek attīrīti tikai pēc snigšanas beigām, un tam atvēlētais laiks ir no trīs stundām uz galvenajiem (un citiem A klases) autoceļiem, līdz pat 24 stundām ceļiem ar mazāku satiksmes intensitāti. Savukārt valsts vietējiem autoceļiem ar mazu satiksmes intensitāti attīrīšanai no sniega laiks nav noteikts.

LVC arī ziemas sezonā aicina autobraucējus izmantot LVC diennakts bezmaksas informatīvo līniju 80005555, lai noskaidrotu nepieciešamo informāciju par satiksmi uz valsts autoceļiem, kā arī informētu ceļu pārvaldītāju par apledošanu, bedrēm, sniega sanesumiem vai citiem sarežģījumiem, kas novēroti uz autoceļiem. Informācija tiek operatīvi nodota uzturēšanas darbu veikšanai. Informāciju var nodot arī LVC kontos sociālās saziņas tīklos "X" (bijušais "Twitter") un "Facebook".

Plašāka informācija – LVC interneta mājaslapā "www.lvceļi.lv"!

Informē policija

Cieš avārijā, pārkāpj ātrumu, brauc reibumā

Aizvadītajās brīvdienās – no 8. līdz 10.novembrim – Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Ziemeļlatgales iecirknī (Balvu, Ludzas, Rēzeknes un Preiļu novados) reģistrēti 155 notikumi un 104 izsaukumi ar izbraukšanu uz notikuma vietām. Reģistrēti 15 ceļu satiksmes negadījumi, tajā skaitā viena avārija ar cietušajiem. Konstatēti 168 administratīvie pārkāpumi ceļu satiksmes jomā, no kuriem 72 – par atļautā ātruma pārkāpšanu, bet trīs gadījumos autovadītāji pie transportlīdzekļa stūres sēdās alkohola reibumā vai narkotisko vielu iespaidā. Slepavības, laupīšanas, automašīnu zādzības vai zādzības no mājokļiem nav reģistrētas.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Atpūta

Prātnieks

11. kārtā

Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālajā bibliotēkā, zvanot uz tālruni 64522111 vai elektroniski uz e-pastu: agnija@balvurcb.lv.

Vertikāli

1. Jemenas galvaspilsēta. 2. Novembra mēneša autore Zvaigznes grāmatnīcās (uzvārds). 3. Latvijas valsts karoga standarta autors (uzvārds). 5. Liroepikas paveids, varoņpoēma, kura vēstī par svarīgiem notikumiem tautas dzīvē un kuras centrā parasti ir dižens varonis, kas aizstāv tautas (cilts) intereses. 6. Vārda dienas gaviļniece 18.novembrī. 7. Pilsēta, kuras nosaukums līdz 1926.gadam bija Sasmaka. 8. Kā vēl latvieši dēvē novembra mēnesi? 11. Diafragmas un citu elpošanas muskuļu pēkšņa saraušanās, kuras dēļ plaušās ar troksni tiek ievilkts gaiss. 12. Kurš latviešu fotogrāfs ir izveidojis vienīgo vizuālo liecību (fotogrāfiju) no Latvijas Republikas pasludināšanas dienas notikuma (uzvārds)? 13. Augstākā bāka Baltijas valstīs. 15. Pasaulē slavenākais bundzinieks vienrocis (uzvārds). 17. Novembra mēneša latīniskais nosaukums. 18. Ciems Balvu novadā, kurā pirms gada – 30. oktobrī – piedzima trīniši (puikas). 22. Kurš latviešu dzejnieks, prozaīķis un politiķis šogad svin 145 gadus? Vārdu "Tēvzemei un Brīvībai" uz Brīvības pieminekļa autors (uzvārds).

Horizontāli

4. Pieminekļa Latgales Partizānu pulka kritušajiem karavīriem autors (uzvārds). 9.Ondatra jeb... 10. Pirmais Latvijas Valsts prezidents (uzvārds). 14. Kā vienā vārdā sauc cilvēku prasmes un zināšanas lietot medijus, meklēt un analizēt informāciju, kritiski izvērtēt mediju vēstījumus? 16. Grāmatas "Piktais sentiments" autore (uzvārds). 19. Slimīgas bailes no lietus. 20. Briežu dārza, kas atrodas Rugāju pagasta Sileniekos, nosaukums. 21. Dzēriens, ko pagatavo ar karstu ūdeni, aplejot tējas koka vai citu augu daļas un ļaujot tām dažas minūtes ievilkties. 23. Kurš ir visplašāk izmantotais sociālais kanāls ar 2,96 miljardiem aktīvo lietotāju? 24. Kāda diena svinama 11. novembrī? 25. Līdzeklis telpu apgaismošanai, kas sastāv no viegli kūstošas vielas, kurā iekausēts degspējīga materiāla diegs.

10. kārtas atbildes

Vertikāli

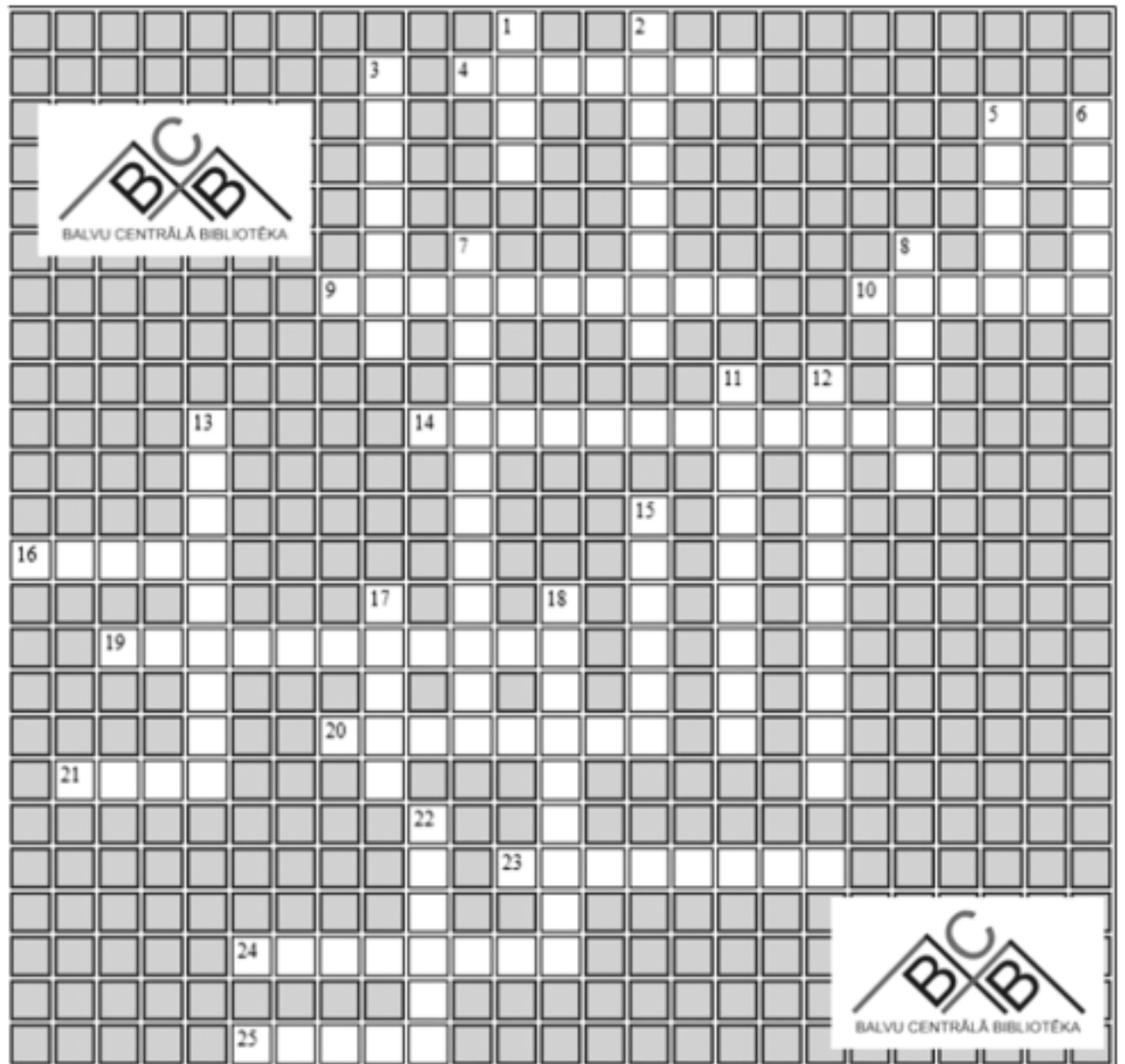
1. Gods. 2. Zīle. 3. Antioksidanti. 4. Boldvins. 7. Bērzs. 10. Zelta. 12. Druvvaldis. 14. Lietus. 15. Atakamas. 16. Veļu. 20. Soldanī. 21. Žodžiks. 22. Ķirbis. 24. Žižeks.

Horizontāli

5. Skolotāju. 6. Astoņi. 8. Ruakuri. 9. Purva. 11. Periskops. 13. Aristohija. 17. Ņuka. 18. Atzele. 19. Rambutāns. 23. Napolitano. 25. Miķeļi. 26. Litenē. 27. Ūdens.

Pareizās atbildes iesūtījuši: Ā. Zeltkalne, L. Mežale, A. Mičule, I. Svilāne.

Balvu no apgāda "Zvaigzne ABC" saņem ĀRIJA ZELTKALNE no Kubuliem. Balvu var saņemt Balvu Centrālajā bibliotēkā.

Jaundzimušie

Dēlam vārdu izdomāja tētis. 26.oktobrī pulksten 20.56 ģimenes dzemdībās pasaulē nāca puika. Svars – 3,185kg, garums 52cm. Puisēna vecākiem Marijai un Vladislavam Potapoviem no Kubulu pagasta šis ir pirmais bērniņš. Jaunā māmiņa stāsta, ka grūtniecības pirmsākumos kaut kur dziļi sirdī viņa sapņoja par puiku, savukārt vīram galvenais bija, lai mazulis piedzimst sveiks un vesels. "Diezgan ātri uzzinājām, ka būsīm vecāki dēliņam un, protams, par šo ziņu bijām priecīgi. Uzreiz arī ķērāmies klāt atbildīgajam vārda došanas uzdevumam," skaidro Marija. Viņa stāsta, ka sākumā simpatisēja vārdi Stefans un Demiāns, bet, mazliet apdomājoties, abi ar vīru saprata, ka tas laikam nebūs pats labākais variants. "Kādu dienu sēdējām pie Vladislava darbā un šķirstījām vārdadienu kalendāru. Viens vārds nepatika, otrs arī nē, beigās vīrs pēkšņi ierosināja dēlu saukt par Ritvaru. Godīgi sakot, pirmajā mirklī biju nelielā šokā par tādu vārda izvēli, turklāt dēliņš vēl nebija nācis pasaulē, nezinājām, kā viņš izskatās, vai šis vārds puikam vispār piestāvēs. Tad vienojāmies, – ja pēc mazuļa dzimšanas mums šķitīs, ka viņam neder izvēlētais vārds, domāsim un meklēsim citu. Paldies Dievam, tādas vajadzības nebija un pie šī varianta arī palikām," teic jaunā māmiņa. Viņa stāsta, ka mediķu noliktais dzemdību datums bija 1.-2.novembris, bet puika par savu dzimšanas dienas datumu tomēr izvēlējās 26.oktobrī. "12.oktobrī dzimšanas diena ir manai mammai, kurai šis ir pirmais mazbērniņš. Viņa, protams, priecīga, ka tagad abi ar mazdēlu varēs svinēt svētkus vienā mēnesī. Savukārt es biju satraukusies, ka tikai dēliņš nepiedzimst manā dzimšanas dienā 6.novembrī, jo negribējās, lai abiem svētki vienā dienā. Bet beigās viss notika tā, kā tam jānotiek. Man prieks, ka dēla dzimšanas brīdī klāt bija Vladislavs, bez viņa atbalsta būtu bijis daudz grūtāk. Tagad mums sākusies jauna dzīve, jo nu jau esam trijātā," apliecina jaunā māmiņa.

Vēl dzimuši:

29.oktobrī pulksten 9.25 piedzima meitenīte. Svars – 3,610kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Sintija Gailuma dzīvo Rēzeknes novada Ilzeskalna pagastā.

29.oktobrī pulksten 23.00 piedzima puika. Svars – 3,775kg, garums 53cm. Puisēna mamma Ilze Logina dzīvo Balvu novada Briežuciema pagastā.

4.novembrī pulksten 9.40 piedzima puika. Svars – 4,600kg, garums 59cm. Puisēna mamma Madara Upīte dzīvo Alūksnes novada Mālupe pagastā.

Iespēja nepalikt vienaldzīgam

Labdarības akcija “Eņģeļi pār Latviju”

“TV3 Group Latvija” sadarbībā ar Bērnu slimnīcas fondu (BSF) jau 17. reizi uzsāk labdarības akciju “Eņģeļi pār Latviju”, aicinot palīdzēt 312 bērniem visā Latvijā, kuru ārstēšanai kopā nepieciešami 634 063,47 eiro. Jau ar 1.novembri pieejamas plašas ziedošanas iespējas, un pat vismazākais ziedojums var dāvēt bērniem pašu svarīgāko – veselību. Par akcijas kulmināciju 22.decembrī kļūs aizkustinošs un skaists labdarības koncerts Rātslaukumā.

Sirsnīgās labdarības akcijas “Eņģeļi pār Latviju” laikā savāktie ziedojumi ik gadu ļauj spert pirmos soļus, teikt pirmos vārdus, iesēsties skolas solā vai saņemt palīdzību ārkārtas situācijās, kad bērna veselībai ir svarīga katra sekunde. Šī gada ziedojumu mērķis ir 634 063,47 eiro, kas spēs palīdzēt 312 bērniem.

Šogad palīdzību gaida 157 bērni ar autiskā spektra traucējumiem, 38 bērni ar kustību traucējumiem, 77 bērni, kuriem palīdzība var būt nepieciešama ārkārtas situācijās, kā arī 40 bērni ar neiroloģiskām veselības problēmām.

“Akcija “Eņģeļi pār Latviju” norisināsies jau 17. reizi, un iepriekšējo gadu laikā esam pārliecinājušies, cik ļoti daudzi cilvēki Latvijā ir gatavi palīdzēt, sniedzot atbalstu tūkstošiem bērnu visā Latvijā. Mēs kā mediju grupa esam apņēmušies pieslēgt ikvienu mums pieejamo platformu, lai bērni un ģimenes, kam nepieciešama palīdzība, tiktu sadzirdēti. Tikai kopā mēs varēsim sasniegt šogad uzstādīto mērķi un veicināt pozitīvas pārmaiņas,” par akciju stāsta “TV3 Group Latvija”

vadītājs MINDAUGAS RAKAUSKAS.

Ikvienam jau tagad ir iespēja ziedot bērnu veselībai mājaslapā www.engeliparlatviju.lv, zvanot uz ziedojumu tālruni 90204114, ko nodrošina “BITE Latvija”, neieturot komisijas maksu par zvana veikšanu (maksā par zvanu – 5 eiro), kā arī veikalā “JYSK” ziedojumu kastītēs. No 20.novembra kļūs pieejamas arī vairākas ziedošanas iespējas “Rimi” veikalos, izmantojot ziedojumu kastītes, iegādājoties īpašos akcijas produktus, kā arī ziedojot ar “Mans Rimi” karti.

Ziedotāju atbalsts var palīdzēt simtiem bērnu visā Latvijā, taču katru gadu vairāki drošminieki uzņemas atbildību kļūt par kampaņas vēstnešiem. Viņu stāsti ļauj iedziļināties, saprast un novērtēt, cik svarīgs ir ikviena cilvēka ieguldījums. Šogad svarīgo lomu uzņēmušies Ronalds, Kristiāns, Makss, Eliza un Ariela.

“Pateicoties iepriekšējā gada “Eņģeļi pār Latviju” akcijai, šogad būsīm palīdzējuši 336 bērniem. Šis ir laiks, kad varam atskatīties uz to, kā katram bērniņam ir gājis, un kopā priecāties par viņu sasniegto. Piemēram, pagājušā gada vēstnesis Toms, kuram ir kustību traucējumi, piedalās BMX treniņos un apmeklē robotikas, dizaina, kokapstrādes un pat drona vadīšanas pulciņus. Savukārt Kārlītis, kuram ir autiskā spektra traucējumi, ir apguvis tik daudz un ticis tik tālu, ka šobrīd var mācīties parastajā bērnudārzā pat bez asistenta palīdzības un viņam turpmāk ziedotāju atbalsts vairs nav nepieciešams. Cilvēku un uzņēmumu ziedojumi ir ļāvuši simtiem bērnu uzlabot veselību un soli pa solim iet dzīvē uz priekšu ar cerību un ticību, ka viņi varēs sasniegt savus mērķus un sapņus. Gan

mēs “Bērnu slimnīcas fondā”, gan bērni un viņu ģimenes esam ļoti pateicīgi visiem ziedotājiem, kuri nepagurstoši un ar lielu sirsnību atbalsta bērnus. Un ļoti ceram, ka arī šogad cilvēki nāks palīgā, lai 312 bērni, kuri lūguši mūsu atbalstu, to varētu saņemt,” stāsta “Bērnu slimnīcas fonda” vadītāja LIENE DAMBIŅA.

Dažas dienas pirms Ziemassvētkiem, 22.decembrī, Rātslaukums pārtaps par svētku vietu ar koncerta skatuvi, zvanu centra brīnumu mājiņu, radio “Star FM” tiešā ētera izbraukuma studiju, svētku kārumu vagoniņiem, ziedojumiem paredzētām vietām, kā arī citiem sirsnīgiem pārsteigumiem. Pateicības koncerts priecēs ikvienu garāmģājēju, katru skatītāju, Vecrīgas apmeklētāju un ārzemju tūristu, taču pats svarīgākais – vienos visus kopīgām mērķim un sniegs iespēju cīnīties par savu veselību simtiem bērnu visā Latvijā. Svinīgo pasākumu tiešraidē varēs vērot arī kanālā TV3.

No 16. līdz 22.decembrim darbosies zvanu centrs, kur pulcēsies Latvijā mīlētas un cienītas personības, lai sirsnīgā gaisotnē atbildētu uz ziedotāju zvaniem.

Gustava pieredze, piedaloties studentu vasaras programmā ASV

legūt pieredzi un zināšanas, nevis tikai iemainīt savu laiku pret naudu

“Southwestern Advantage” ir programma, kuras laikā studenti no dažādām pasaules valstīm vasarā dodas uz ASV, lai pārdotu mācību grāmatas. Arvien lielāku popularitāti programma iegūst arī Latvijā.

Tā, piemēram, 2024.gada vasarā tajā piedalījās 1039 studenti. 481 no tiem bija no ASV un 558 – no Eiropas, tai skaitā – arī 98 motivēti studenti no mūsu valsts, kuri devās uz Amerikas Savienotajām Valstīm, lai iegūtu darba pieredzi, jaunas zināšanas, pilnveidotu savas personīgās rakstura īpašības un arī nopelnītu. Ar savu unikālu pieredzi dalās LU Biznesa vadības bakalaura studiju programmas 2. kursa students GUSTAVS VANAGS, kurš programmā piedalījās divas reizes. Sarunai pievienojās arī jaunietis mamma, angļu valodas skolotāja Balvu Valsts ģimnāzijā, INGA VANAGA.

Vasaras programma kā iespēja labāk izprast, ko vēlies no dzīves

“Par vasaras programmu studentiem biju padzirdējis vēl vidusskolā, kad aizdomājos par to, ko darišu tālāk savā dzīvē, taču toreiz tā likās visai nesaprotama,” atzīst Gustavs.

Tikai pēc vairāk kā gada, jau izmēģinot mehatronikas studiju programmu RTU un iegūstot pieredzi, strādājot vasarā Norvēģijā, jaunietis saprata, ka uzņēmējdarbība viņam ir tuvāka. Par “Southwestern Advantage” studentu programmu viņam izstāstīja skolasbiedrene, un jaunietis devās uz programmas veidotāju biroju Rīgā, lai uzzinātu par savām iespējām un potenciālajiem ieguvumiem.

“Pēc programmas prezentācijas sapratu, ka pārdošanas prasmes var noderēt jebkurā dzīves situācijā – vai tās būtu viens pret viens pārdošanas, vai pārliecināšanas un

prezentēšanas spēja, vai, piemēram, prasmes, kas nepieciešamas, veidojot savu uzņēmumu,” teic Gustavs Vanags.

Iespēja iegūt darba pieredzi ārzemēs, nepārtraucot studijas Latvijā

Gustava vecāki, uzzinot par dēla plāniem aizbraukt uz ASV, bija pieņemoši un atbalstoši. Inga Vanaga, Gustava mamma, saka: “Es noteikti nebiju tas vecāks, kas uztvēra dēla ideju ar bažām vai skepsi, biju atbalstoša, jo iepriekš jau biju dzirdējusi, ka jaunieši, tai skaitā no Balviem, ir piedalījušies šajā programmā. Arī mūsu attālākā ģimenes lokā bija kāds, kas startēja programmas ietvaros. Turklāt, tā kā esmu angļu valodas skolotāja, man bija prieks, ka manam bērnam varētu rasties iespēja doties pāri okeānam, iepazīties ar jaunu kultūru un pilnveidot svešvalodas prasmes.”

“Jebkādas bažas un satraukumu palīdzēja novērst arī vecāku iepazīstināšana ar informāciju par gaidāmo braucienu un darba organizācijas plānojumu tiešsaistes sarunā ar iepriekšējo dalībnieku vecākiem. Svarīgākais mūsu ģimenei bija saprast, vai pilna laika students varēs nokārtot sesiju, nepārtraucot mācības, jo darbs programmas ietvaros ilgst trīs pilnus vasaras mēnešus. Izsmēlošas atbildes noteikti iedeva pārliecības sajūtu par to, ka viss būs labi un izdosies,” turpina Inga Vanaga.

Gatavošanās braucienam uz ASV un jaunu draugu satikšana

Atbildot uz jautājumu par to, vai bija vienkārši sakārtot visas formalitātes, lai dotos strādāt uz ASV, Gustavs atbild pozitīvi: “Ja paskatās uz visu procesu, neiedziļinoties, var likties, ka ir grūti, taču īstenībā programmas dalībniekiem blakus vienmēr ir vairāki cilvēki, kas atbalsta un palīdz iziet visus soļus kopā ar tevi.”

“Southwestern” kompānijas galvenā ēka atrodas Našvilā, ASV Tenesi štata galvaspilsētā. Lai pārvarētu šo attālumu, jāveic divi lidojumi. “Uzreiz pēc atlidošanas studentiem sākas intensīvas pārdošanas skola. Te papildinām zināšanas, ko ieguvām, gatavojoties dalībai programmā ar mentoriem Latvijā. Tas ir liels ieguvums – programmas laikā tu nekad nepaliec viens, sadraudzējies ar programmas dalībniekiem un uz ASV brauc jau draugu kompānijā,” stāsta Gustavs.

Dalībnieku drošība – pirmajā vietā

Programmas dalībnieki parasti dzīvo viesģimenēs vai viesnīcās. Jaunietis atzīst, ka vienmēr ir juties drošībā: “Man

apkārt visu laiku bijuši ļoti draudzīgi un atvērti cilvēki, ir visai patīkami, kad arī nepazīstamie tev uzsmaida un pamāc ar roku. Rīgā tā neviens nedara.”

Par studentu drošību rūpējas programmas veidotāji: “Reizi nedēļā programmas dalībniekiem atnāk e-pasts ar lūgumu ievadīt informāciju par viņu atrašanās vietu. Ģimenes, kurās dzīvo studenti, tiek rūpīgi izvēlētas un pārbaudītas, programmas veidotāji arī regulāri brauc ciemos, lai saņemtu objektīvu un reālu priekšstatu par situāciju,” papildina Gustavs.

Arī jaunietis mamma atzīst, ka uztraukumam par Gustava drošību pamata nebija: “Protams, visiem vecākiem ir divaina sajūta, kad bērns fiziski atrodas visai tālu, un arī laika ziņā šie trīs mēneši ir jūtami, bet tomēr mums izdevās saglabāt kontaktu. Katru svētdienu mēs sazvanījāmies ar Gustavu un vienmēr zinājām, kā viņš jūtas, ko dara un kur atrodas. Turklāt programmai ir izveidots Facebook konts, kurā tiek publicēta informācija par tās dalībniekiem. Kontam sekoja līdzīgs ģimene, arī vecvecāki!”

Visas dzīves pieredze, ko iegūsti vienas vasaras laikā

Atskatoties uz aizvadīto laiku, Gustavs secina, ka, pateicoties dalībai vasaras programmā, viņš ieguva pārliecinātību sevī, iemācījās smagi strādāt, saprata, kā uzturēt pozitīvu domāšanu pat tad, ja kaut kas neizdodas. Jaunietis uzlaboja arī komunikācijas spējas un angļu valodas zināšanas. Pēc Gustava vārdiem, šobrīd iegūtā pieredze, zināšanas un spējas ļoti palīdz studijās – prezentācijās vai gadījumos, kad ar kādu nepieciešams vienoties.

“Iepriekš guvu pieredzi, vasarā strādājot Norvēģijā, kur es lasīju zemenes. Šobrīd, kad varu salīdzināt, droši varu teikt, ka toreiz vienkārši apmainīju savu laiku pret naudu. Vasaras programma ASV ļāva man ne vien saņemt samaksu par paveikto, bet arī iegūt reālu pieredzi un zināšanas,” saka Gustavs.

Arī Inga atzīst, ka dzīves pieredze, patstāvība, problēmsituāciju risināšana, disciplīna un prasme plānot savu laiku, spēja labāk izprast ļoti dažādus cilvēkus, ir lielākais ieguvums no dalības vasaras programmā: “Man liekas, ka mans dēls ir ieguvis dzīves pieredzi, kuru citi iegūst garākā dzīves laikā. Šis noteikti bija tāds pamatīgs *izkāpiens* no komforta zonas. Es kā vecāks noteikti novērtēju tos ieguvumus un secinājumus, kādus Gustavs ir saņēmis.”

SINTIJA PĪTERNIECE, Komunikācijas projektu asistente

Pērk

SIA "Kauzers", mežizstrādes uzņēmums ar 25 gadu pieredzi, pērk īpašumus ar mežu vai cirsmaš. Tāl. 25674659.

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tāl. 29411033.

Craftwood pērk meža īpašumus, cena no 1500-10000 EUR/ha.
Tāl. 26360308.

Pārdod

Skaldīta malka.
Cena 37 EUR/berkubā.
Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem.
Ir sausā.
Tāl. 25543700.

Pārdod skaldītu lapu koka malku.
Tāl. 25442582.

Pārdod skaldītu malku, ir sausa.
Vedam gan bērtas, gan krāmētas kravas. Ir pieejama malka maisiņos, tālr. 26550272.

Pārdod skaldītu malku.
Tāl. 28772537.

Pārdod Latvijā audzētu cūkgaļu.
Piegāde bezmaksas.
Tāl. 20305564.

Līdzjūtības

Es tagad aizeju, bet ne jau prom,
Es aizeju tepat –
Ar citām puķēm, citu sauli,
Ar citu zemi parunāt. (M.Zviedre)
Izsakām patiesu līdzjūtību **meitām ar ģimenēm**, izvadot māmiņu **MALVĪNI VIŠŅOVU** mūžības ceļā.
Tamāra I., Tatjana K., Silvija A.

Ar bērniem, mazbērniem
Un padarītiem darbiem
Tu paliec šai saulē un mūžībā.
(E.Vāveris)
Skumju brīdī izsakām patiesu līdzjūtību **Jurim Ločmelim un tuviniekiem**, pavadot mīlo **MĀMULIŅU** baltajā mūžības ceļā.
Baltinavas vsk. bijušie klasesbiedri un audzinātāja

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un piemiņa kā saules zieds.
Skumstam par mūsu kaimiņienes **GENOVEFAS LOČMELES** aiziešanu mūžībā. Izsakām dziļu līdzjūtību **bērnu un mazbērnu ģimenēm**.
Valentīna, Ainārs, Iveta, Intars ar ģimenēm

Man palikuši tavi vārdi,
Man palikusi tava sirds,
Un liekas, ka ikvienā zvaigznē
Vēl tavas acis preti mirdz.
(M.Jansone)
Vispatiesākā līdzjūtība **Lilitai Tutīnai un piederīgajiem**, mūsu **DACI VANAGU** mūžībā pavadot.
BGSA Bērnu nodaļas kolektīvs

Dažādi

Dūmvadu, dabisko ventilāciju, apkures ierīču, dūmeju apsekošana, tīrīšana, remonts, izgatavošana, mūrēšana, oderēšana, uzstādīšana.
Dūmu detektorī. Jumtu remonts, maiņa. Telpu remontdarbi.
Tāl. 22363236, 20404400.

Dziļurbumu un spiču ierīkošana.
Tāl. 29142220.

Abonē

Vaduguni
redakcijā
decembrim un
2025.gadam!

Radās neskaidrības, zvani
– tālr. 26161959.

Informē LAD

Lauksaimnieki un mežsaimnieki var pieteikties jaunu risinājumu īstenošanai pasākumā "Sadarbība"

Līdz 4.decembrim lauksaimnieki un mežsaimnieki var pieteikties atbalstam pasākumā (intervencē) "Sadarbība – Atbalsts Eiropas Inovāciju partnerības darba grupu projektu īstenošanai". Atbalsta mērķis ir veicināt sadarbību lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauksaimniecības produktu (izņemot zvejniecības un akvakultūras produktus) pārstrādē, lai rastu jaunus risinājumus, izstrādātu jaunus produktus, procesus, ieviestu jaunas tehnoloģijas un metodes.

Lai saņemtu atbalstu, sadarbības projekts ir jāīsteno darba grupai, kas sastāv no vismaz trīs dažādām personām, no kurām vismaz viens ir lauksaimnieks vai mežsaimnieks. Labuma guvēji no projekta īstenošanas galvenokārt ir jābūt primārajiem ražotājiem lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē.

Plašāka informācija par pasākuma nosacījumiem skatāma Lauku atbalsta dienesta tīmekļvietnē, sadaļā "Sadarbība – Atbalsts Eiropas Inovāciju partnerības darba grupu projektu īstenošanai".

Piemēri aktivitātēm

Lauksaimnieki var, piemēram:

izmēģināt jaunas graudu (piemēram, kailgraudu mieži), kartupeļu, pākšaugu (piemēram, sojas pupiņas) šķirnes, vai tās ir piemērotas konkrētās saimniecības apstākļiem, kādas audzēšanas tehnoloģijas pielietot, kādas būs ražas, lai novērtētu ekonomisko pienesumu. Var izmēģināt audzētās kultūras īpašības jaunu produktu radīšanā, piemēram, kaņepēm – jauna šķirne, no kuras var iegūt vairāk eļļas, kartupeļiem – lielāks cietes saturs, ko var izmantot kartupeļu cietes ražošanai;

izmēģināt, pārbaudīt un radīt jaunas barības receptes, piedevas cūkkopībā, vistkopībā, liellopiem, lai palielinātu gaļas masas pieaugumu, papildus vistkopībā palielinātu dējību, savukārt govīm palielinātu piena izslaukumu un paaugstinātu piena kvalitātes rādītājus;

izmēģināt un radīt jaunus kompostēšanas līdzekļus, lai uzlabotu zemes kvalitāti, radītu jaunus mēslošanas līdzekļus;

izmēģināt un radīt augu aizsardzības līdzekļus, lai novērstu dažādas slimības vai dažādu kaitēkļu invāzijas;

izmēģināt un radīt metodes un līdzekļus, lai cīnītos ar nezālēm, un citas aktivitātes.

Mežsaimnieki var, piemēram:

izmēģināt un radīt jaunaudžu aizsardzības līdzekļus pret dažādiem kukaiņiem, pārnadžu postījumiem;

izmantot jaunas mežsaimniecības tehnikas un tehnoloģijas mežā (jaunas meža tehnikas prototipu izveide);

izmantot un pārstrādāt dažādas meža veltes (skujas, sēnes u.tml.) un īstenot citas aktivitātes.

Plašāku informāciju par atbalsta pasākumu var uzziņāt, zvanot uz Lauku atbalsta dienesta klientu apkalpošanas tālruni +371 67095000 (darba dienās no plkst. 8.00 līdz 20.00).

Bioloģiskajām saimniecībām, kooperatīviem pieejams atbalsts atjaunojamās enerģijas izmantošanai

No šī gada 5.decembra līdz 2025.gada 6.janvārim notiks projektu iesniegumu pieņemšana pasākumā "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās". Pasākumam piešķirts finansējums no 2014-2020.gada plānošanas perioda.

Pasākumā netiks piemērots reģionālais finansējuma sadalījums. **Publiskais finansējums sadalīts:**

mazajām, vidējām un lielajām bioloģiskajām lauku saimniecībām – 2 miljoni eiro dažāda veida ieguldījumiem. Jāņem vērā, ka atbalstu nepiešķir ieguldījumiem lauksaimniecībā izmantojamo traktoru un pašgājēja ražas novākšanas tehnikas iegādei.

atbilstīgām kooperatīvajām sabiedrībām – 2 miljoni eiro atjaunojamās enerģijas izmantošanai. Plašāka informācija par finansējuma sadalījumu un tā izmantošanas nosacījumiem pieejama LAD tīmekļvietnē "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās".

Pasākumā atbalstāmi ieguldījumi tikai pamatlīdzekļu iegādē un būvniecībā atjaunojamās enerģijas ražošanas iekārtu uzstādīšanai.

Iesniegto projektu īstenošanas beigu datums, ja tiek ieguldītas investīcijas ražošanas pamatlīdzekļu iegādei vai būvniecībai, kas saistīta ar atjaunojamās enerģijas ražošanas iekārtu uzstādīšanu, ir ne ilgāk kā līdz 2025.gada 1.augustam. Svarīgi, piesakoties šim atbalstam, ņemt vērā šo termiņu un izvērtēt, vai saimniecība varēs to ievērot.

Projektu iesniegumi jāiesniedz LAD Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā. Ja ir jautājumi, aicinām zvanīt uz LAD klientu apkalpošanas tālruni 67095000 (darba dienās no plkst. 8.00 līdz 20.00).

Projektu iesniegumu pieņemšanu notiek Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Lauku attīstības programmas (LAP) pasākumā "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" no iepriekšējā plānošanas perioda finansējuma.

<p> Indekss 3004 Vaduguni IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS IZDEVĒJS SIA "BALVU VADUGUNS" Nodokļu maksātāju apliecības Nr. LV43203002982</p>	<p>REDAKCIJAS ADRESE TEĀTRA IELĀ 8 BALVOS, LV-4501 NORĒĶINU KONTS A.S. SEB BANKA Nr. LV21UNLA0024000467345, kods UNLALV2X <small>Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.</small></p>	<p>REKLĀMA, SLUDINĀJUMI D.Dimitrijeva T. 64507018 26161959</p>	<p>REDAKTORS E.GABRANOVŠ – T. 29360850 ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA – T. 26707934; A.SOCKA – T. 29378903; I.TUŠINSKA – T. 27145837; A.LOČMELIS – T. 26665086. KOREKTORĒ – S.GUGĀNE GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA – T. 25908200 ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ – T. 27870730 Tālrunis-autoatbildētājs – 64520961</p>	<p>e-pasts: vaduguns@apollo.lv mājaslapa: vaduguns.lv Datorsalikums- SIA "Balvu Vaduguns", R.KACĒNS Iespiests SIA "Poligrāfijas grupa Mūkusalā", Rīgā, Mūkusalas 15A Tirāža – 2035</p>
---	---	--	---	---